

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky

**William Nathan Oatis versus lid československý
aneb jak média informovala o soudním procesu
s americkým novinářem**

*William Nathan Oatis versus the People of Czechoslovakia or how
Media informed about the Court with an american Journalist*

Bakalářská diplomová práce

Lukáš LOSLEBEN

Vedoucí práce: Mgr. Jitka Horáková

Olomouc 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že tato bakalářská diplomová práce je vypracována samostatně za použití uvedených zdrojů a literatury.

Počet znaků včetně mezer je 82 237

V Olomouci dne 30. 4. 2021

.....

Lukáš Losleben

Poděkování

Chtěl bych poděkovat své vedoucí práce Mgr. Jitce Horákové za cenné rady, které mi během její tvorby poskytovala. Dále děkuji i svým nejbližším, kteří mě po celou dobu podporovali.

Abstrakt v českém jazyce

Tématem této práce je medializace soudního procesu s americkým dopisovatelem agentury Associated Press, Williamem Nathanem Oatisem, a to v československých a amerických médiích. Cílem je přitom porovnat, jaký prostor byl tomuto případu věnován a jak k tomuto případu média přistupovala vzhledem k jeho politickému pozadí. Zprvu je tedy v práci nastíněn historický kontext vztahů obou zemí v době před československým komunistickým převratem a po něm. Následuje popis politických procesů v Československu, Oatisův stručný životopis a průběh jeho soudního procesu. Zbytek teoretické části nabízí pohled do situace v médiích obou států, aby bylo čtenáři přiblíženo, co konkrétně ovlivňovalo způsob informování veřejnosti. Empirická část pak za využití historicko-srovnávací metody nabízí analýzu a následné porovnání článků ve vybraných periodících. Důraz je přitom kladen na prostor, jenž byl tomuto případu vymezen, dále na zdroje článků a jejich charakter. Celkové hodnocení se skládá ze zodpovězení stanovených výzkumných otázek.

Hlavním přínosem této práce je nahlédnutí do způsobu informování veřejnosti, který byl vzhledem k okolnostem, které obě země sužovaly, rozdílný. Zároveň je zde ovšem možnost najít i určité shodné rysy, které se týkají zejména kritiky v té době zcela odlišných politických režimů.

Klíčová slova:

komunismus, soudní proces, William Nathan Oatis, medializace, tištěné médium, The New York Times, Chicago Tribune, Rudé právo, Nová svoboda.

Abstrakt v anglickém jazyce

This bachelor thesis deals with media coverage of the court with an Associated Press newspaperman William Nathan Oatis by Czechoslovak and American media. The aim of this thesis is to compare, which space was dedicated to this case and how media covered this trial considering on its political background. The first step in this thesis is to set out the historical context of the relationship between both nations before and after the communist takeover in Czechoslovakia. Next step is the description of the political trials, then short CV of William Oatis and the process of his trial. The rest of the theoretical part explains the situation among media in both countries, to show what caused the different manners in the giving of information to the citizens.

Empirical part through the historical – comparing method offers analysis and subsequent comparing of articles in chosen newspapers. First of all is compared the space which was given to each article, then the source and finally their characteristics. Summary is based on answering provided research questions.

The main benefit of this thesis is the insight to the way of the public informing, which was different, due to circumstances, which both countries suffered, different. On the other hand, there is a possibility to find out some identical characteristics, which are related especially to criticism of way different political regimes in that time.

Key Words:

communism, trial, Wiliam Nathan Oatis, media coverage, printed media, The New York Times, Chicago Tribune, Rudé právo, Nová svoboda.

Obsah

ABSTRAKT V ČESKÉM JAZYCE	4
ABSTRAKT V ANGLICKÉM JAZYCE.....	5
1. ÚVOD.....	8
2. TEORETICKÁ ČÁST.....	9
2.1. Vztahy mezi Československem a USA před komunistickým převratem a po něm	9
2.1.1. Snaha Edvarda Beneše o rovnováhu mezi Západem a Východem	9
2.1.2. Osvobození Československa.....	10
2.1.3. Vztahy mezi lety 1945–1948	11
2.1.4. Vztahy po roce 1948	15
2.2. Politické procesy v Československu zkraje padesátých let	17
2.2.1. Příčiny tvorby procesů	17
2.2.2. Průběh procesů	18
2.2.3. Procesy proti USA.....	18
2.3. Případ Williama Nathana Oatise.....	20
2.3.1. Počátky novinářské kariéry	20
2.3.2. Působení v Praze	20
2.3.3. Zatčení	21
2.3.4. Výsledky	22
2.3.5. Proces	25
2.3.6. Postoj USA.....	29
2.3.7. Diplomatická jednání	29
2.4. Československá a americká média na přelomu čtyřicátých a padesátých let	31
2.4.1. Situace v Československých médiích	31
2.4.2. Situace v amerických médiích – Hon na čarodějnice (McCarthyismus).....	35
3. METODOLOGIE.....	38

4. EMPIRICKÁ ČÁST.....	40
4.1. Vymezení objektu komparace a časového období zkoumání.....	40
4.1.1. Časové období zkoumání	40
4.1.2. Objekty komparace.....	40
4.1.3. Stanovení cíle komparace a volba postupu.....	40
4.1.4. Stanovení kritérií komparace	42
4.2. Výzkum.....	43
4.2.1. Zdroj.....	43
4.2.2. Fáze případu.....	44
4.2.3. Charakter článku.....	45
4.3. Závěry výzkumu.....	49
5. ZÁVĚR	50
SEZNAM ZKRATEK.....	52
SEZNAM PRAMENŮ	53
SEZNAM LITERATURY.....	55
SEZNAM TABULEK	56
SEZNAM PŘÍLOH.....	57
PŘÍLOHY.....	58
Příloha č. 1: Ukázka použití slova „Communist“ v negativní konotaci na konkrétním článku.....	58
Příloha č. 2: Rozdělení článků do příslušných kategorií – The New York Times	59
Příloha č. 3: Rozdělení článků do příslušných kategorií – Chicago Tribune.....	84
Příloha č. 4: Rozdělení článků do příslušných kategorií – Rudé Právo.....	91
Příloha č. 5: Rozdělení článků do příslušných kategorií – Nová Svoboda	93

1. ÚVOD

Československo se dostalo v roce 1948 do zcela nové politické situace. Moc převzali komunisté, kteří začali zemi řídit pod dohledem Stalinova Sovětského svazu. Stát, pro který byly západní mocnosti v čele se Spojenými státy americkými spojenci, se nyní stal jejich ideovým nepřítelem. Po převratu začala éra politických procesů. Nový režim se zbavoval lidí, kteří mu jakkoliv nevyhovovali. Tyto osoby byly zatýkány Státní tajnou bezpečností, vyslýchány a následně stavěny před soudní dvůr. Zde probíhaly politické procesy, které byly přenášeny rozhlasem a jejichž přepisy plnily stránky novin. Obvinění byli veřejnosti prezentováni jako nepřátelé státu, kteří si zaslouží nejvyšší tresty.

Oběťmi těchto procesů ovšem nebyli jen bývalí politici či lidé, kteří nesouhlasili s nastolenou politikou. Stačilo pouze dělat svoji práci – informovat o dění v Československu z pozice zahraničního novináře. Stejně jako to dělal dopisovatel americké agentury Associated Press Williama Nathana Oatise, jenž stanul před československým státním soudem v roce 1951.

Tento proces byl od ostatních odlišný v tom, že se jednalo o Američana, kterého mohla československá vláda prostřednictvím médií prezentovat jako špióna, jenž Západu předává tajné zprávy, a zároveň vykreslit Spojené státy jako největšího nepřítele Československa.

Američané se přitom o tento proces taktéž zajímali. Jednalo se totiž už o několikátý případ, kdy se v jednom ze států východního bloku ocitl jeden z amerických občanů před soudem. Současně s Oatisovým případem probíhal například v Maďarsku proces s obchodníkem Robertem Voegelerem, přičemž tento případ byl ve Spojených státech bedlivě sledován.

Americký tisk navíc ovládaly antikomunistické nálady pramenící ze strachu z rozpínání vlivu Sovětského Svazu a s tím spojeného vnitrostátního programu nasměrovaného proti komunistickým představitelům.

Jak výrazně se tyto nálady projeví v článcích o Oatisově případu v amerických novinách a jak naopak využila propaganda KSČ tento proces k vymezení se proti Západu? Přebírala periodika zprávy pouze ze zpravodajských agentur či o případu psali i redaktoři? Nakolik se obě strany věnovaly jednotlivým jeho fázím? Odpovědi na tyto otázky pomohou nastínit, jak média v tomto konkrétním případě informovala veřejnost.

2. TEORETICKÁ ČÁST

2.1. Vztahy mezi Československem a USA před komunistickým převratem a po něm

Vzhledem k tématu práce, tj. proces v Československu s americkým novinářem, je třeba si nastínit vztahy obou zemí před a po nástupu komunistického režimu. Spojené státy americké (dále USA) totiž byly zemí, která mohla socialistickému převratu zabránit. Řada klíčových faktorů ovšem této snaze bránila v účinnosti.

2.1.1. Snaha Edvarda Beneše o rovnováhu mezi Západem a Východem

Československý velvyslanec Zdeněk Fierlinger podepsal v roce 1943 smlouvu se sovětským ministrem zahraničních věcí Vjačeslavem Michajlovičem Molotovem smlouvu o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci. To vše za účasti prezidenta Edvarda Beneše a sovětského vůdce Josifa Vissarionoviče Stalina. Právě československá hlava státu iniciovala podpis této smlouvy. Historik Vít Smetana vidí tuto snahu jako určitou geopolitickou rozvahu. *„Za Benešovým rozhodnutím podepsat smlouvu se Sovětským svazem (a byl to skutečně jeho nápad) byla rozhodně racionální rozvaha, která však vycházela ze zkušenosti Mnichova, jakkoliv to tím nechci ospravedlňovat. Nicméně Beneš si už krátce po Mnichovu řekl, že Západ selhal a že je potřeba hledat jiné geopolitické zajištění v prostoru mezi Německem a Ruskem. A vzhledem k tomu, že o Německo se opřít nelze, je třeba hledat spojence na východě, protože Západ je zkrátka příliš daleko.“¹*

Součástí této smlouvy byl i bod, který měl zajistit nevměšování se do vnitřních záležitostí obou států. *„Pokud se Sovětský svaz bude podle dohody skutečně chovat, a neporuší ji, bude to pro nás znamení, že bude možné s Moskvou koexistovat. Pokud však Stalin smlouvu poruší – a Češi šli dál, než od nich mohl kdokoliv očekávat – tak by to mohl být signál, že se Sovětským svazem možná spolupráce není“*, komentoval podpis na setkání odborníků na záležitosti Sovětského svazu (dále SSSR) Charles Bohlen², jenž se později stal velvyslancem USA ve Francii či Filipínách.

¹ Smlouva ČSR – SSSR 1943; pouto nebo objetí. In: ČT24 – Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize [online]. Copyright © [cit. 26. 11. 2020]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/archiv/1036014-smlouva-csr-sssr-1943-pouto-nebo-objeti>

² LUKEŠ, Igor. *Československo nad propastí: selhání amerických diplomatů a tajných služeb v Praze 1945-1948*. Praha: Prostor, 2014. Obzor (Prostor). ISBN 978-807-260-2926. s. 23

Během své moskevské návštěvy zašel Beneš na setkání s tamějším velvyslancem USA Williamem Averellem Harrimanem, kterému sdělil své nadšení z přijetí nejvyššími sovětskými představiteli. Trval na tom, že SSSR neměl revoluční cíle. „Bolševizace dalších zemí“ podle jeho názoru nebyla na pořadu dne. Prezident dále konstatoval, že příklon k SSSR byl z důvodu války a geografického postavení nutnost, avšak zároveň dodával, že chce udržovat rovnováhu mezi oběma ideologickými světy, aby zachoval v Československu statut demokratického státu. (Stejná slova použil mimo jiné i při předchozí návštěvě Washingtonu v rozhovoru s americkým prezidentem Franklinu Delano Rosveltovi, jenž s ním souhlasil).³

2.1.2. Osvobození Československa

Když prezident Beneš opouštěl Londýn, vypadalo to, že Československo může osvobodit pouze Rudá armáda. Později se ale ukázalo, že by to mohli dříve stihnout Američané, kteří stáli na hranicích už v dubnu 1945. Tehdy se situace ujmulí Britové, kteří USA doporučovali, aby Prahu osvobodili, jelikož by to pro ně bylo z politického hlediska žádoucí.

Jedním z největších zastánců příchodu Američanů do Prahy byl britský ministerský předseda Winston Churchill. Ten se nejdříve obrátil na Trumana, jemuž v dopise psal: *„Je nepochybné, že osvobození Prahy a co největší části západního Československa vašimi silami by mohlo změnit poválečnou situaci v této zemi. (...) naopak tomu, jestliže západní spojenci nesehrají při osvobození Československa významnou roli, bude se tato země ubírat stejnou cestou jako Jugoslávie (...)“*. Trumanova odpověď byla prostá: *„Útok k Vltavě chystá Rudá armáda. Naším záměrem bude postupovat a ničit všechny zbývající organizované německé síly. (...) Bude-li postup do Československa poté žádoucí, logicky by naším prvním krokem byl postup na Plzeň a Karlovy Vary. Nepokusím se o žádný krok, který budu z vojenského hlediska považovat za nerozumný.“* Churchill tak zkoušel svolat Velkou trojku, načež vystoupil na konferenci v San Francisku, avšak všechny jeho pokusy vyšly vniveč.

Mezi Američany ovšem taktéž byli ti, kteří chtěli Prahu osvobodit. Jedním z nich byl taktéž generál George Patton, jenž chtěl alespoň do jednoho hlavního města přijet jako první osvoboditel. Ještě větší touha v něm vzplanula poté, co se dozvěděl, o Pražském povstání. Do Prahy se nakonec nedostal. Když po skončení války dostal dotaz na tiskové konferenci, proč

³ LUKÉŠ, *Československo nad propastí*, s. 49.

československou metropoli neosvobodil, odpověděl zcela chladně: „*To vám mohu říci docela přesně. Protože nám bylo nařízeno ji neobsazovat.*“⁴

2.1.3. Vztahy mezi lety 1945–1948

Po válce byly USA přední zemí západních Spojenců. Washington proto instruoval své velvyslanectví v Praze, aby rozhodně a se zdravým sebevědomím prosazovalo zájmy USA tak, že bude chránit demokratickou identitu poválečného Československa a neutralizovat plány Kremlu přičlenit zemi do bloku svých kolonií. Podle Úřadu pro strategické služby (Office of Strategic Services) se jednalo o „univerzální klíč k Evropě“. Hlavní otázkou dle této instituce bylo, zdali si země dokáže udržet svrchovanost navzdory řadě prosovětských kroků. „*Dnešní Československo se stalo zkušebním polem, které může být předlohou toho, co se později odehraje v zemích střední a jižní Evropy, a nakonec i v západní Evropě. Praha je nejpředsunutější pozorovací stanoviště v této hře mocností.*“⁵

Jaká politická situace bude v poválečném Československu panovat, bylo ovšem nastíněno již během pobytu Edvarda Beneše v Moskvě. Rokování se Stalinem se odrazilo zásadně do prezidentova jednání s předsedou Komunistické strany Československa (dále KSČ), Klementem Gottwaldem. Čeští komunisté mohli jednat z pozice síly o podmínkách své účasti na budoucí vládě. Beneš společně se zástupci exilové vlády Gottwaldovi slíbili klíčové resorty. Konkrétně se jednalo o ministerstvo obrany, vnitra a informací.

Vyústěním těchto rozhovorů byl Košický vládní program, který komunisté vypracovali v moskevském exilu a jenž byl schválen v dubnu 1945⁶. Podle tohoto dokumentu měly být zrušeny pravicové strany (např. agrární strana, národní demokraté, živnostenská strana...). Naopak komunisté, sociální demokraté, národní socialisté a čeští lidovci měli být zachováni a spojeni do koalice, kterou by vedl „socialistický blok“ (strany vyznávající socialismus). „*Mnozí přehlédli radikální povahu Košického programu, protože byla šikovně skryta pod nátěrem českého nacionalismu. Působil dojem, že chce jen osvobodit hospodářství od nacistického vykořisťování a nastolit původní pořádek, který poničil Hitler. Ve skutečnosti šlo o velkorysý posun Československa doleva.*“⁷

⁴ Americká armáda v Čechách. In: *Valka.cz – Homepage* [online]. Copyright © ISSN [cit. 30.01.2021]. Dostupné z: https://www.valka.cz/clanek_473.html

⁵ LUKEŠ, *Československo nad propastí*, s. 24.

⁶ CHOLÍNSKÝ, Jan. O příčinách vítězství komunistů v únoru 1948. In: *Totalita.cz* [online]. Copyright ©1999-2020 [cit. 26.11.2020]. Dostupné z: http://www.totalita.cz/1948/1948_rozh_01_03.php

⁷ LUKEŠ, *Československo nad propastí*, s. 60.

Zejména důležitá byla tedy pro USA diplomatická stránka. Prezident Roosevelt delegoval v roce 1944 na pozici amerického velvyslance do Československa právníka Laurence Adolpha Steinhardta. „(...) Celá dosavadní Steihardtova kariéra slibovala, že byl výborným kandidátem na místo, které odborníci ve Washingtonu považovali za laboratoř na testování amerických vztahů se Stalinem. Do tajů diplomatického umění byl uveden jako vyslanec ve Stockholmu. V Peru si vyzkoušel funkci velvyslance. SSSR mu předvedl hrůzy totalitarismu a vypěstoval v něm imunitu vůči komunistické ideologii. Ale nejdůležitější lekci pro práci v Československu mu dalo působení v Turecku, zemi v šedé zóně mezi dvěma mocnými bloky. Naučil se, že diplomat v takovéto situaci musí být citlivý a trpělivý, protože jakýkoliv pokus o ekonomický nátlak, nebo dokonce vydírání, je kontraproduktivní (...)“.⁸

Na práci Steinhardta v Praze mají historici různé názory. Igor Lukeš jej prezentuje jako člověka, který svou práci nedělal tak, jak by měl. Kritizuje, že se více věnoval obchodním a soukromým aktivitám než diplomatické činnosti. „Jen málo lidí se Steinhardtovi vyrovnalo, pokud jde o inteligenci, ctíždost a energii. Přesto se někteří jeho kolegové v soukromí ptali, jestli je pořád ještě velvyslancem Spojených států, nebo zda je bohatým právníkem, který se nemůže rozhodnout mezi veřejnou službou a soukromými zájmy (...) Jeho nadřazení ve Washingtonu měli dostatek důvodů Steinhardtovi nařídit, aby se buď začal plně věnovat své diplomatické misi, nebo z úřadu čestně odstoupil. Z neznámých důvodů se však rozhodli předstírat, že je na velvyslanectví v Praze všechno v pořádku. Pro zlepšení nefunkční instituce neudělali vůbec nic.“⁹ Mezi konkrétní důvody Steinhardtova selhání podle Lukeše patří chybějící informace o poměrech uvnitř KSČ, špatný odhad výsledků voleb v roce 1946, necitlivé postavení vůči americkým půjčkám československé politice (o finanční pomoci viz dále) a dvě jeho cesty do Spojených států v době, kdy měl v Československu dělat vše pro to, aby se nestalo jednou ze zemí východního bloku.¹⁰ Trochu odlišný pohled má historik Vít Smetana. „Dvě Steinhardtovy cesty do Spojených států během jeho diplomatické mise nepovažuji za nic excesivního, zvláště když odvedl ve prospěch americko-československých vazeb množství práce přednáškami i prosazováním kulturní či obchodní smlouvy v klíčových amerických úřadech. Dokazují to záznamy o jeho jednáních i korespondence s pracovníky velvyslanectví v Praze. Vystupoval na podporu Československa,

⁸ LUKEŠ, Československo nad propastí, s. 24

⁹ Tamtéž, s. 129-130

¹⁰ Laurence Steinhardt. Velvyslanec, který prý měl proti komunistům udělat víc. In: Český rozhlas Plus [online]. Copyright © 1997 [cit. 24.03.2021]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/laurence-steinhardt-velvyslanec-ktery-pry-mel-proti-komunistum-udelat-vic-7174298>

aby nebylo odepisováno jako součást sovětského bloku ani novináři, ani vládními kruhy.“ Zároveň ale dodává, že si Steinhardt přeci jen notnou dávku kritiky zaslouží. „(...) Zčásti vzhledem ke svému neopodstatněnému optimismu ohledně vývoje československé demokracie, který ve Washingtonu vedl k ignorování příznaků toho, jak je tato demokracie nestabilní a od podzimu 1947 na pokraji kolapsu. A i vzhledem k tomu, do jaké míry dopustil, aby byl při plnění povinností rozptylován osobními či obchodními záležitostmi. Tak se dostal do konfliktu s hlavním zájmem Spojených států v Československu – snažit se upevňovat demokratické zřízení v zemi.“¹¹

2.1.3.1. Americká finanční pomoc Československu

2.1.3.1.1. UNRRA

Američané se rozhodli na základě smlouvy z 5. března 1945 bezplatně pomoci válkou zasaženému Československu v rámci projektu *United Nations Relief and Rehabilitation Administration* (česky Správa Spojených národů pro pomoc a obnovu – dále UNRRA). Díky tomu na naše území putovaly nejen potraviny či oblečení, ale i zemědělské stroje či hnojiva. Dále UNRRA vypomohla se zničenou dopravní infrastrukturou. Železnicím dodávala nové lokomotivy a vagóny, v silniční dopravě pak zařídila lepší technický stav silnic, přivezla materiál a stroje pro stavbu mostů a dovezla nákladní a osobní automobily (jeepy). Taktéž se podílela na dodávce autobusů a motocyklů.¹²

2.1.3.2. Marshallův plán a jeho odmítnutí

V červnu 1947 pronesl americký ministr zahraničí George C. Marshall na Harvardově univerzitě projev, ve kterém představil plán na ekonomickou pomoc Evropě. Nazval jej *European Recovery Program*. Tento koncept hospodářské pomoci, známý podle svého zakladatele taktéž jako Marshallův plán, se zamlouval tehdejšímu ministru zahraničí Janu Masarykovi za předpokladu, že bude uskutečněn v celé Evropě a nebude vnímán jako dělicí čára mezi Východem a Západem. SSSR totiž nebyl schopen poskytnout Československu finanční ani materiální prostředky. Ukázalo se, že sovětské suroviny jsou na rozdíl od západních nevhodné

¹¹ Laurence Steinhardt. Velvyslanec, který prý měl proti komunistům udělat víc. In: *Český rozhlas Plus* [online]. Copyright © 1997 [cit. 24.03.2021]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/laurence-steinhardt-velvyslanec-ktery-pry-mel-proti-komunistum-udelat-vic-7174298>

¹² SOMMER, Karel: *UNRRA a Československo*. Opava: Slezský ústav AV ČR, 1993. s. 49

z důvodu nižší kvality, a některé z nich dokonce nebyly ani dodávány (například bavlna či nafta).¹³

Československo tedy 7. července 1947 přijalo pozvánku na schůzi v Paříži, kde se mělo o Marshallově plánu rokovat. SSSR však vnímal americkou pomoc jako touhu připravit jej o mocenskou sféru vlivu. Z tohoto důvodu vyvíjel na Československo, stejně jako na ostatní země východního bloku, soustavný tlak, který se vystupňoval 9. července 1947 na schůzce se Stalinem. Za československou stranu se jí zúčastnil tehdejší premiér Klement Gottwald, ministr zahraničí Jan Masaryk se svým generálním tajemníkem Arnoštem Heidrichem a ministr spravedlnosti Prokop Drtina „Z jednání jasně vyplynulo na povrch, že se SSSR staví proti účasti Československa na Marshallově plánu. Noční návštěva v Kremlu končila ultimátem: pokud Československo svůj souhlas neodvolá do 10. července do 16:00, bude to mít vážné důsledky pro vztahy mezi oběma zeměmi“.¹⁴

Toto ultimátum Československo naplnilo se souhlasným stanoviskem prezidenta Edvarda Beneše v inkriminované datum 10. července.¹⁵ „Československá vláda přitom vůbec nejednala o tom, zda přijmout sovětský nátlak či nikoli, nýbrž zaobírala se pouze otázkou, jak nový postoj vysvětlit veřejnosti. Další schůze vlády Československé republiky se konala v Praze 15. července 1947. Hlavní slovo měl Gottwald a analyzoval československé rozhovory v Moskvě. Československá delegace podle něj Stalina přesvědčila o tom, že přijetí pozvání vycházelo z „dobré vůle“ a nebylo namířeno proti SSSR. Dodal též, že změnu československého stanoviska SSSR přivítal. Vláda ho na závěr pověřila, aby jejím jménem poděkoval Stalinovi za porozumění a velkorysé rozhodnutí, kterým se začalo nové období v hospodářských a obchodních stycích mezi Československem a SSSR.“^{16 17}

Tento akt přerušil přátelské vztahy, které Československo s USA do té doby mělo. „Vize Jana Masaryka o poválečném Československu jako "mostu mezi Východem a Západem" byla přijetím

¹³ MICHÁLEK, Slavomír. Odmítnutí Marshallova plánu: Československá politika mezi Východem a Západem. In: *Dějiny a současnost* [online]. 2007 [cit. 26. 11. 2020]. Dostupné z: <http://dejinyasoucasnost.cz/archiv/2007/7/odmitnuti-marshallova-planu/>

¹⁴ RYBÁŘ, Radek. Marshallův plán. In: *Totalita.cz* [online]. Copyright ©1999-2020 [cit. 26.11.2020]. Dostupné z: <http://www.totalita.cz/vysvetlivky/marshall.php>

¹⁵ Tamtéž

¹⁶ srov. PETRUF, Pavol. *Marshallov plán*. Bratislava: Slovak Academic Press, 1993. Dejiny a fakty. ISBN 80-85665-14-x. s. 116-140

¹⁷ MICHÁLEK, Slavomír. Odmítnutí Marshallova plánu: Československá politika mezi Východem a Západem. In: *Dějiny a současnost* [online]. 2007 [cit. 26. 11. 2020]. Dostupné z: <http://dejinyasoucasnost.cz/archiv/2007/7/odmitnuti-marshallova-planu/>

Stalinova diktátu rozbita na padrť. Výroky československých politiků, následující v době po odmítnutí Marshallova plánu, jen dokládají jejich servilitu vůči Sovětskému svazu.“¹⁸ Sám Jan Masaryk k jednání v Moskvě pronesl výrok, který hovoří za vše: „*Do Moskvy jsem jel jako československý ministr, ale vrátil jsem se jako Stalinův pohůnek.*“¹⁹

2.1.4. Vztahy po roce 1948

2.1.4.1. Československé restriktce po únorovém převratu

První kroky k izolaci od západního světa učinilo komunistické vedení už v průběhu únorového převratu, když ministr informací Václav Kopecký omezil dovoz zahraničního tisku. Následovalo oslabování nebo přímo zmrazování diplomatických styků se západoevropskými státy a USA. Jako záminka posloužilo obviňování diplomatů z nepřátelské činnosti a ze špionáže, což obvykle končilo jejich zařazením do některého z vykonstruovaných politických procesů. Diplomaty, novináře a příslušníky kapitalistických států považovali vedoucí funkcionáři za možné vyzvědače (viz případ W. N. Oatise), zastupitelské úřady a kulturní instituce pak za hnízda špionů. Tato špionomanie šířená Státní bezpečností pronikala do společnosti a brzy zachvátila vedoucí komunistické činitele.²⁰

2.1.4.2. Americké restriktce

Američané reagovali na vývoj nejen v Československu zejména obchodními restrikcemi.

1. března 1948 odhlasoval americký Kongres embargo na obchod s lidově demokratickými státy.²¹ 26. března 1948 pak prezident Harry S. Truman podepsal vyhlášku, která zobrazovala seznam výrobků klasifikovaných jako vojenský materiál. Československo tak nemohlo z USA dovážet zařízení na sušení mléka, hliníkové fólie, rentgenové lampy apod.²²

Později přijala americká vláda další zákon o kontrole vývozu²³, který zahrnoval 90 % druhů výrobků ve světovém obchodu.²⁴ Postup amerických centrálních úřadů při vydávání vývozních

¹⁸ RYBÁŘ, Radek. Marshallův plán. In: *Totalita.cz* [online]. Copyright ©1999-2020 [cit. 26.11.2020]. Dostupné z: <http://www.totalita.cz/vysvetlivky/marshall.php>

¹⁹ FEIERABEND, Ladislav Karel. *Politické vzpomínky*. 2., upr. vyd. Brno: Atlantis, 1996. ISBN 80-7108-125-6. s. 356.

²⁰ KAPLAN A PALEČEK, *Komunistický režim a politické procesy v Československu*, s. 105.

²¹ Prioritní snahou tohoto zákona bylo omezit vývoz amerického strategického zboží do států za železnou oponou.

²² MICHÁLEK, Slavomír. *Případ Oatis: Československý komunistický režim versus dopisovatel' Associated Press*. Bratislava: Ústav paměti národa, 2005. ISBN 80-969296-0-7. s. 72.

²³ Na základě tohoto zákona vznikl tzv. Poradní výbor pro vývozní politiku, který ve spolupráci s Ministerstvem obchodu vypracovával čtvrtletní seznamy kontrolovaných výrobků, a to ve dvou kategoriích – nedostatkové a podléhající bezpečnostní kontrole. V obou případech byl vývoz do Československa a ostatních zemí východního bloku zakázán.

²⁴ MICHÁLEK, *Případ Oatis*, s. 72–73.

povolení ve vztahu k Československu vedl nejprve k zadržování dodávek, a poté i k rušení již vydaných licencí na předem zaplacené zboží. Vrcholem tehdejších napjatých vztahů bylo zrušení doložky nejvyšších výhod, což pro československou stranu znamenalo zrušení vývozu a ohrožení dovozu z USA. Jednalo se zejména o barevné kovy, jako měď, zinek, hliník, nikl, aj. Dále toto nařízení zvýšilo cla pro československou stranu téměř o 100 %.²⁵

²⁵MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 73-74.

2.2. Politické procesy v Československu z kraje padesátých let

2.2.1. Příčiny tvorby procesů

Politické procesy byly součástí formy vládnutí KSČ. Největšího rozsahu dosáhly v počátečním období komunismu v letech 1948–1954. Jejich společným jmenovatelem byla vykonstruovanost s vynucenými přiznáními, která porušovala základní lidská a občanská práva.²⁶

V zakladatelském období komunistického režimu měly procesy zúctovat se skutečnými, předpokládanými nebo vymyšlenými odpůrci a nepřáteli. Kromě toho plnily ale ještě jednu funkci – „politicky vychovávaly masy“. Jejich prostřednictvím měli občané poznávat „odpornou tvář“ a počínání nepřátel režimu.²⁷ Politické procesy měly tedy působit jako škola ostražitosti a bdělosti. Aby tento úkol splnily, musely být přístupné nejširší veřejnosti prostřednictvím médií a za její účasti na přelíčeních. Příslušné justiční instituce vydaly směrnice k organizování veřejných procesů a k jejich popularizaci ve sdělovacích prostředcích i na veřejných schůzích.²⁸ Politické procesy lze rozdělit do několika kategorií:

- **Soudní perzekuce politické povahy** – Politické procesy v pravém slova smyslu. Před soudem stanuly osoby žalované a odsouzené za skutečnou politickou činnost – ať již vykonstruovanou, vyprovokovanou nebo zaměřenou proti komunistickému režimu.
- **Procesy politicky motivované** – Zde šlo o „trestné činy“ převážně hospodářského rázu. Sloužily k „odhalování viníků“ z řad odpůrců režimu nebo třídních nepřátel a k odhalování příčin hospodářských potíží a neúspěchů hospodářské politiky.
- **Soudy za politické verbální činy** – Probíhaly na nižších stupních prokuratur a soudů a žaloba se obvykle týkala „protistátních výroků“, „urážek“ hlavy státu, rozšiřování „nepravdivých“ zpráv apod.
- **Rozsudky vynášené tajnými komisemi** – Taktéž perzekuovaly osoby, které byly režimu nepohodlné. Oběti končily v pracovních táborech se ztrátou osobní svobody.²⁹

²⁶ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 13

²⁷ srov. MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 13

²⁸ KAPLAN A PALEČEK, *Komunistický režim a politické procesy v Československu*, s. 42

²⁹ RŮŽIČKA, Daniel. Politické procesy v ČSR v 50. letech. In: *Totalita.cz* [online]. Copyright ©1999-2020 [cit. 26.11.2020]. Dostupné z: <http://www.totalita.cz/proc/proc.php>

2.2.2. Průběh procesů

Hlavním aktérem při tvorbě politických procesů byla Státní tajná bezpečnost (dále StB). Její postup probíhal ve dvou fázích. Nejdříve vytipovala nepřítele, sledovala jej, provokovala, nasadila na něj speciálního agenta a vymýšlela si důkazy. Následně jej zatkla, umístila do vyšetřovací vazby s úplnou izolací, kde pro vyšetřovaného neplatilo žádné z jeho osobních práv. Stalo se z něj v podstatě jen číslo, které bylo podrobena svévoli vyšetřovatele, který se řídil pokyny nadřízených.³⁰ Pokud vyšetřovaný nespolupracoval, nezdráhal se vyšetřovatel použít i násilí.

Psychickému a fyzickému tlaku, jenž StB praktikovala, nakonec dříve či později podlehl každý a výsledek byl jen jeden – otázkový protokol.³¹ Později přicházela vynucená doznání, na jejichž základě StB vypracovala obžalobu, kterou oficiálně podávala prokuratura. Poté musel obviněný v soudní síni nazpaměť odříkat své „zločiny“, kterých se dopustil.³²

Soudní procesy byly ve většině případů veřejné a prokurátor s předsedou senátu do nich aktivně zapojovali diváky, což pramenilo ve výkřiky rozhořčení, hněv, ale i radost z odhalení protistátního konání.³³ Předem připravený rozsudek pak byl jasný – obžalovaný je vinen.

2.2.3. Procesy proti USA

Pod největší drobnohled StB se dostávali diplomaté, zastupitelské úřady a instituce USA. Bylo to zejména proto, že se Československo řídilo politikou SSSR, v níž Američané figurovali jako nepřítel číslo jedna.³⁴ Konkrétně měla bránit před tvořením jejich špionážních center, tzv. „vlastizrádné páté kolony“³⁵ v zemích sovětského bloku.³⁶

Svoji úlohu sehráli v této politice také zpravodajci, kteří měli povinnost ukazovat USA v nejhorsím světle, a to již od roku 1948. V následujícím roce začala příprava procesů, která měla podat důkaz o tom, že americké zastupitelské úřady v Československu jsou středisky špionáže a diplomaté jejich organizátory.³⁷ Příkladem tohoto jednání je i proces s americkým

³⁰ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 13-14

³¹ Jednalo se o soubor upravených otázek a odpovědí, které dokazovaly opodstatněnost zatknutí a protistátní činnost obviněného.

³² MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 13

³³ Tamtéž, s. 14-15

³⁴ KAPLAN A PALEČEK, *Komunistický režim a politické procesy v Československu*, s. 111

³⁵ Jedná se o skupinu, obvykle organizovanou, která nepozorovaně žije v nepřátelském prostředí a ve vhodnou chvíli vystoupí ve prospěch cizích zájmů.

³⁶ KAPLAN A PALEČEK, *Komunistický režim a politické procesy v Československu*, s. 111

³⁷ Tamtéž, s. 111-112

dopisovatelem agentury Associated Press Williamem Nathanem Oatisem, jenž stanul před soudem pro údajnou protistátní špionážní činnost v roce 1951.

2.3.Případ Williama Nathana Oatise

2.3.1. Počátky novinářské kariéry

William Nathan Oatis se narodil 7. ledna 1914 v Marionu v Indianě. Rodiče jej opustili po nešťastné smrti bratra, a tak byl vychováván prarodiči. Byl známý jako knihomol, avšak mezi vrstevníky byl velmi oblíbený. V roce 1932 získal stipendium na univerzitě De Puaw, které ale nedokončil. Poté nastoupil jako redaktor Marion Leader-Tribune a Marion Chronicle, kde získával první novinářské zkušenosti.³⁸

V roce 1937 nastoupil do agentury Associated Press (dále AP) v Indianapolis, kde pracoval až do roku 1942, kdy vstoupil do americké armády. Zde působil jako vojenský dopisovatel a psal články do armádních časopisů.³⁹ V srpnu 1945 měl možnost odejít jako zpravodajský důstojník do Japonska. To ale odmítl a v roce 1946 odešel do civilního zaměstnání s tím, že chce působit jako novinář.⁴⁰

Po odchodu z armády zamířil Oatis na ústředí AP v New Yorku. Zde působil nejdříve v oddělení krátkých zpráv, načež putoval na zahraniční oddělení. V roce 1948 jej pak centrála přeložila do Evropy, a to na nejvýznamnější pobočku AP v Londýně. Tento pobyt trval dva roky.⁴¹

2.3.2. Působení v Praze

Oatise přeložilo vedení AP do Prahy v létě roku 1950, a to kvůli neprodloužení pobytu jeho předchůdci Nathanu Polowetzkemu, kterého tehdejší komunistická vláda označila jako nežádoucí osobu stejně tak, jako většinu novinářů ze Západu, jelikož je považovala za nositele protičeskoslovenské propagandy. Polowetzky byl obětí systému, jenž měl za úkol snížit akční rádius západních zpravodajských agentur. Toho vláda docílila tak, že dopisovatele sledovala, odebírala jim akreditace a vyzvala agenturu, aby poslala někoho jiného.⁴²

První pracovní problémy Williama Nathana Oatise začaly po jeho zprávách o zatýkání komunistické opozice. Ministerstvo zahraničních věcí mu poté neprodloužilo akreditaci, načež reagoval generální ředitel AP, který žádal vysvětlení. Československá strana odpověděla, že jeho činnost byla neslučitelná s posláním zástupce tiskové agentury. Oatis tedy následně požádal alespoň o prodloužení pobytu, což mu bylo umožněno, avšak pouze jako soukromé osobě,

³⁸ MICHÁLEK, *Případ Oatis*, s. 16.

³⁹ Tamtéž.

⁴⁰ Tamtéž, s.17

⁴¹ Tamtéž

⁴² Tamtéž, s. 18-19

nikoliv jako novináři. Nepoužil se tak již výše zmíněný systém odebrání akreditace a následného vyhoštění. Naopak, na Oatise a jeho spolupracovníky Tomáše Svobodu, Petra Münze a Pavla Woydinka byli nasazeni agenti a v utajení probíhalo získávání důkazů pro budoucí proces.⁴³ Mezitím funkce AP zůstala zdánlivě neměnná. Oatis dostával zprávy o událostech v Československu, které poté posílal do zahraničí. Mezi ně patřilo zmizení Marie Švernové, Otty Šlinga nebo Vladimíra Clementise, přičemž se snažil zjistit, proč se tak stalo. Právě to se mu mělo stát osudným...⁴⁴

2.3.3. Zatčení

O svém sledování tajnou policií se Oatis dozvěděl v dubnu 1951. Nejdříve zmizeli Svoboda, Münz a Wojdynek. To už se vedoucí pražské pobočky AP bál o svoji bezpečnost, což deklaroval v rozhovoru s kancléřem Tylerem Thompsonem. 21. dubna se jeho obavy naplnily poté, co byl příslušníky StB zatknut a odveden na Krajské velitelství. Návrh na jeho zatčení se skládal z osmi bodů:

- *„Oatis převzal od zatčeného bývalého pracovníka United Press Jana Stránského, československého státního příslušníka, dopis pro šéfa United Press Russela Jonese, ve kterém Stránský upozorňuje, že zaměstnankyně United Press Helena Wildmanová je spolupracovnicí StB. Tento dopis William Nathan Oatis četl a osobně jej Russelovi Jonesovi odevzdal.“*
- *„Podle výpovědi zatčeného úředníka AP Tomáše Svobody informoval jmenovaného Oatis v tom smyslu, že od svých šéfů dostal pokyn, aby rozšiřovali zprávy přicházející ze zahraničí, které znevažují Československou republiku, co Svoboda podle svého doznání i dělal.“*
- *„Oatis posílal Svobodu a druhého zaměstnance AP Münze ověřovat různé zprávy, které získal neoficiální cestou⁴⁵, např. v souvislosti se zmizením V. Clementise, anebo obsah rozhovorů československých diplomatů na jejich rokováních na ministerstvu zahraničních věcí.“*
- *„Oatis udržoval styky, podle výpovědi Tomáše Svobody, s bývalým náměstkem ministra zahraničních věcí Arthurem Londonem.“*

⁴³ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 20

⁴⁴ Tamtéž, s. 21

⁴⁵ Rozumějme bez schválení tehdejšími ministerstvem informací

- „Oatis se sešel v kanceláři AP s agentem cizí moci Komárka⁴⁶, který přišel do Československa ilegálně a který získal na protistátní činnost vraha příslušníka Sboru národní bezpečnosti Pavelku a vybavil ho vysílačkou“
- „Oatis podle výpovědi zatčeného Woydinka, zaměstnance AP, získal od neznámé osoby z předsednictví vlády konkrétní poznatky o protistátní činnosti Jána Vojsašáka⁴⁷ ještě před procesem.“
- „Oatis získal prostřednictvím Woydinka od Jindřicha Kratochvíla, zaměstnance ministerstva zahraničního obchodu, zprávu o reorganizaci tohoto ministerstva a o příchodu sovětských poradců na toto ministerstvo.“

Dále podle výpovědi Woydinka Oatis žádal všechny zaměstnance AP, aby poslouchali zahraniční rozhlas a aby sbírali informace o československém politickém a veřejném životě, a to i zprávy, které by se nedaly použít pro tisk. Za zprávy, které místní zaměstnanci dodávali Oatisovi, je tento odměňoval poukazy do DA-REX-u.⁴⁸

Mimo tohoto návrhu byl vypracován i návrh na ponechání ve vyšetřovací vazbě po dobu tří měsíců, který podepsal prokurátor Josef Urválek, známý též z procesů s Miladou Horákovou a spol. Odůvodněním bylo „podezření, že jmenovaný se dopustil špionáže proti Československé republice“. Na základě tohoto dokumentu bylo rozhodnuto, že Oatis bude dopraven do věznice Praha-Ruzyně.⁴⁹

2.3.4. Výsledky

První výsledky proběhly v rozmezí 23. až 25. dubna 1951. Oatisovi bylo vyšetřovateli oznámeno, že se dopustil špionáže, což odmítal. „(...) Oatis přiznal, že využíval neoficiální zdroje a prameny, avšak popíral, že by úmyslně vykonával špionáž. Ve své výpovědi dále uvedl, že nikdy nedostal žádný úkol na špionážní činnost, dostával jen příkazy na ověřování různých informací, které už byly v zahraničních agenturách nebo v Československu publikované“. ⁵⁰ Už 27. dubna ovšem podepsal protokol s následujícím, předem připraveným prohlášením: „Doznávám, že jako akreditovaný dopisovatel AP v Československu jsem získával z neoficiálních pramenů zprávy

⁴⁶ Vladimíra Komárka-Kazana prokuratura vinila, že v letech 1948-1950 jako placený agent výzvědné cizí moci organizoval a řídil na území Československa protistátní skupinu, jejímž hlavním úkolem bylo ilegální převádění různých osob do zahraničí.

⁴⁷ viz KAPLAN A PALEČEK, *Komunistický režim a politické procesy v Československu*, s. 79-80

⁴⁸ MICHÁLEK, *Případ Oatis*, s. 23–24

⁴⁹ Tamtéž, s. 25

⁵⁰ Tamtéž, s. 31

*vojenského, hospodářského a politického důvěrného a tajného rázu. Jsem si vědom, že tyto zprávy a tyto informace mnou získané mají charakter špionážní“.*⁵¹

V dalších dnech začala StB toto prohlášení naplňovat i po obsahové stránce. Oatis byl nejdříve vyzván k tomu, aby jmenoval osoby, s nimiž byl ve styku, načež Oatis zmínil 26 lidí, mezi nimiž byl mimo jiné velvyslanec Ellis O. Briggs, konzul Tyler Thompson, britští diplomaté v Praze, pracovník tehdejšího ministerstva informací Rudolf Popper, překladatel Miroslav Husták, zaměstnanci AP, aj. Zmínil ale, že od nich žádné špionážní informace nedostával a udržoval s nimi pouze přátelský či pracovní kontakt.

Následně vypovídal o zjišťování faktů ohledně zmizení Vladimíra Clementise, konkrétně o jeho zatčení a fotografii kolodějského zámku, která proti němu byla použita jako hlavní důkaz špionážní činnosti. Tu získal od překladatele Miroslava Hustáka, který měl velký zájem o práci v AP. Britští a američtí velvyslanci přitom Oatise upozorňovali, že se jedná o nastrčeného agenta StB. Tato informace se ukázala jako pravdivá, Husták vystupoval pod krycím jménem „Huba“. Inkriminovanou fotografii dostal od majora Chalupy, přičemž ji předal Oatisovi. Podle vlastní výpovědi pracoval tak, jak od něj Oatis žádal, tzn. *„získával zprávy a fotodokumentace, které se týkaly významných československých osobností“*. Dále mu měl dodávat i podrobné zprávy o přesunech armády, zbraních atp.⁵² *„O své činnosti Oatis řekl, že si uvědomil, že se dopustil špionáže proti Československu, ale popřel, že by na podávání zpráv do zahraničí použil jiné prostředky než dálnopis, telegraf nebo telefon. Nikdy žádnou zprávu neposlal po poslu nebo diplomatickou poštou. Všechny zprávy, které dostal, si seřadil podle data. Ty byly zabaveny, ale nebyl v nich usvědčující materiál pro špionáž.“*⁵³

Dalšími, podle agentů StB velmi závažnými, informacemi o špionážní činnosti byly informace o církevních procesech, a to například s biskupem Jánem Vojtaššákem, které si Oatis ověřoval během kontaktů se západními diplomaty.⁵⁴

Williamu Oatisovi bylo dokonce nabídnuto, aby se přidal na stranu StB výměnou za beztrestnost. Ten to ovšem odmítl, a tak ministr národní bezpečnosti Ladislav Kopřiva trval na jeho potrestání.⁵⁵ Následovaly opět výslechy spojené s psychickým nátlakem a nedostatkem spánku,

⁵¹ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 27

⁵² Tamtéž, s. 28

⁵³ Tamtéž, s. 31

⁵⁴ Tamtéž

⁵⁵ Tamtéž, s. 28

kteří Oatis popsal po svém návratu domů na stránkách amerických novin: „*Den za dnem mi kladli otázky, až jsem se nakonec vyčerpaný 24 hodin trvajících výslechy zhroutil*“.⁵⁶

Oficiální vyšetřování probíhalo od 3. května do 22. června 1951. Výslechy se týkaly zejména spolupracovníků při vykonávání špionáže. Otázky ohledně československých občanů byly prakticky stejné – jejich úlohy a postoj k zřízení, jenž v Československu panovalo. Nejdříve vypovídal o spolupráci s bývalou pracovnící Československé obchodní komory v Londýně Vlastou Pánkovou, která jej podle protokolu informovala o zatčení Otty Šlinga a údajné milence Rudolfa Slánského Marie Švermové. Dále byl požádán, aby vysvětlil poznámky ve svém notesu, ve kterém měl jména lidí, se kterými byl často v kontaktu a také těch, kteří byli na počátku roku 1951 odvolaní ze zastupitelských úřadů na ministerstvu zahraničních věcí. Dle jeho slov měl tyto osoby zaznamenány proto, aby si analyzoval, kdo je pro komunistický režim nepřijatelný v případě, že by se tito lidé na své posty nevrátili.⁵⁷

Vyšetřovatelé se poté přesunuli k informacím od britských velvyslanců. Ty dle své výpovědi Oatis získával od tiskového přidělence Anthonyho Snellgrova či od šéfa oddělení viz. Šlo např o zprávu o zatčení Ladislava Novomeského, Gustáva Husáka a Daniela Okáliho.⁵⁸ Nechyběly ani informace o opilectví Klementa Gottwalda či homosexualitě ministra národní obrany Alexeje Čepičky. Dále byl informován i o hospodářských věcech typu ložisek uranu v jihovýchodních Čechách.⁵⁹

Následně Oatis vypovídal o své vojenské zpravodajské přípravě, přičemž zmínil také vojenského přidělence amerického velvyslanectví v Praze George Attwooda, který sice studoval na stejné vojenské škole, avšak Oatis jej střetl až v roce 1950. V závěru výpovědi řekl o Attwoodovi, opět pod velkým psychickým nátlakem, že „...*je náš, prací provedený, špión*.“⁶⁰ Skutečnost absolvování vojenské školy se promítla i do důkazního materiálu o jeho špionážní činnosti, kterým byla fotokopie legitimace. Oatis však popíral, že by se zde kromě studia japonštiny a dějin Číny učil i zpravodajské činnosti.⁶¹

Kromě Oatise vypovíдали i jeho českoslovenští spolupracovníci Pavel Woydynek, Tomáš Svoboda a Petr Münz. Této trojici byly slibovány výhody a bylo jim řečeno, že je celý proces

⁵⁶ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 139

⁵⁷ Tamtéž, s. 29

⁵⁸ viz KAPLAN A PALEČEK, *Komunistický režim a politické procesy v Československu*, s. 134

⁵⁹ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 30

⁶⁰ Tamtéž

⁶¹ Tamtéž, s. 32

nasměrovaný pouze proti jejich vedoucímu. „Otázky v jejich závěrečných protokolech byly téměř identické – jaké bylo jejich špionážní spojení s Oatisem, kdo další odevzdával špionážní zprávy, jaký byl jejich kontakt se západním agentem Vladimírem Komárkem...“.⁶² Odpovědi pak byly téměř identické. „Woydinek, Svoboda i Münz shodně vypovídali, že je Oatis nabádal na špionáž, že měl zájem zejména o zprávy protičeskoslovenského charakteru.“⁶³

Na základě výše zmíněných výslechů vypracoval prokurátor Josef Urválek obžalobu, jenž byla směřována nejen proti Oatisovi, ale i proti jeho spolupracovníkům. Během celého procesu nemohl Oatis mluvit ani se zástupci americké diplomacie, ani se svým právníkem. „*I toto deklarovalo skutečnost, že Oatis nebyl pro československou komunistickou justici běžným případem. Měl symbolizovat vítězství Československa nad Západem.*“⁶⁴

2.3.5. Proces

Soudní proces s Williamem Nathanem Oatisem a jeho spolupracovníky se konal ve dnech 2. až 4. července 1951. „*Předsedou senátu byl JUDr. Jaroslav Novák, soudci JUDr. Zdeněk Kaláb, Karel Bautz, Karel Hybš a Anna Součková. Přítomen byl samozřejmě i JUDr. Josef Urválek. Obviněné čtveřici byli přiděleni obhájci ex officio*⁶⁵ – Oatisovi Vladimír Bartoš, Svobodovi Vlastimil Fáček, Woydinkovi Jiří Vízek a Münzovi František Vorel.“⁶⁶ Celý proces byl veřejný a jeho průběh byl zaznamenáván jak na pásky, které později uveřejnil Český rozhlas na svých internetových stránkách⁶⁷, tak v tisku z července 1951.

2.3.5.1. Obžaloba

Josef Urválek začal svoji obžalobu projevem proti západním mocnostem které dle jeho slov „*(...) připravují třetí útočnou světovou válku. Součástí jejich válečných příprav jsou stupňované špionážní akce proti zemím lidových demokracií, a tedy také proti Československé republice. Špionážní služby imperialistických států proto používají všech prostředků a možností k získávání špionážních zpráv. Zkušenosti z mnoha procesů před Státním soudem dokazují, že špionážní ústředny vysílají k nám zvláště vycvičené teroristy špiony, kteří z příslušníků poražených tříd a různých zločineckých individuí, budují u nás špionážní síť a teroristické tlupy. Jak bylo často*

⁶² MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 32

⁶³ Tamtéž

⁶⁴ Tamtéž, s. 35

⁶⁵ ex officio = z úřední moci

⁶⁶ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 39

⁶⁷ Proces s Williamem Nathanem Oatisem Radiožurnál. In: *Český rozhlas Radiožurnál* [online]. Copyright © 1997 [cit. 26.11.2020]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/politicke-procesy-z-50-let-7700472/3#zaznamy>

*dokázáno, špionáž u nás provádějí také úředníci různých misí a agentur, kterým Československá republika poskytla pohostinství za předpokladu, že budou působit v zájmu mírového soužití mezi národy (...)*⁶⁸ Pod tuto poslední větu pak Urválek zařadil i AP, která „ (...) po léta prováděla rozsáhlou špionáž a získávala závažné zprávy vojenského, hospodářského i politického rázu... Zneužívala práv svobodného zpravodajství v Československé republice a hrubě porušovala základní zásady svobody informací.“⁶⁹

Oatise poté označil za vyškoleného vyzvědače, který instruoval své zaměstnance ke konkrétním špionážním úkolům na základě pokynů z New Yorku a Londýna. Aktivní špionáž dle slov Urválka „ (...) vykonával zejména v případě získávání zpráv o zneškodnění amerických špiónů bezpečnostními orgány“.⁷⁰ Šlo hlavně o případy Otty Šlinga, Marie Švermové a Vladimíra Clementise. To bylo dle obžaloby důležité proto, aby Oatis zjistil, v jakém rozsahu byla síť špiónů odhalena a koho je třeba ochránit před zatčením.

Urválek se následně zaměřil na konkrétní úlohy, které dle jejího znění Oatis zadával svým spolupracovníkům a které byly známy již z výsledků (viz informace od Vlasty Pánkové). Zmínila i další informátory jako Helenu Kučerovou, která měla získávat zprávy „o bezpečnostních opatřeních v souvislosti s odhalením zrádných významných činitelů veřejného života na Slovensku a vyšších důstojníků československé armády“⁷¹ či Jiřího Muchu, jenž „Ověřoval a dále rozšiřoval jeho špionážní poznatky o zatčení a činnosti několika významných osobností československého bezpečnostního a vojenského aparátu, ač tyto skutečnosti byly tehdy zvláště tajné“.⁷² Dále měl Oatis zjišťovat místa, kde jsou připravovány ubytovací služby pro vojska či zda se konala porada československých představitelů ohledně bezpečnosti republiky, a to s pomocí Pavla Woydinka a Petra Münze. Od prvního jmenovaného pak měl „ (...) získávat informace o personálních změnách na ministerstvu zahraničního obchodu, o československé potřebě surovin a o dovozu a vývozu zboží.“⁷³ S Tomášem Svobodou měl pro změnu sledovat cvičení lidových milicí. Nakonec prý věnoval pozornost i spojení SSSR s ostatními státy Východního bloku.⁷⁴

⁶⁸ Proces s Williamem Nathanem Oatisem Radiožurnál. In: *Český rozhlas Radiožurnál* [online]. Copyright © 1997 [cit. 26.11.2020]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/politicke-procesy-z-50-let-7700472/3#zaznamy>

⁶⁹ Tamtéž

⁷⁰ Tamtéž

⁷¹ Tamtéž

⁷² Tamtéž

⁷³ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 37

⁷⁴ Tamtéž

2.3.5.2. První den procesu – 2. 7. 1951

Po úvodním přečtení obžaloby začala výpověď Oatise naučená podle předpřipraveného otázkového protokolu. Dotazy na jeho osobu, stejně tak jako následná výpověď, byly ihned překládány za pomoci tlumočnice. Nejdříve se zeptal předseda soudu Novák, zdali se Oatis cítí vinen a zdali provozoval špionáž. Po souhlasných odpovědích převzal iniciativu Josef Urválek, jenž se dožadoval odpovědi na působení ve vojenské škole a spojitost s vojenským přidělcem Georgem Attwoodem. Oatis poznamenal, že se jednalo o špionážní schůzky konané jednou až dvakrát týdně a že si měli během nich předávat špionážní materiál.

Následně se otázky stočily ke kontaktům s informátory a případu Vladimíra Clementise, kterému bylo během prvního dne věnováno nejvíce prostoru. *„Když se vyšetřovatelům nepodařilo vytvořit dokumenty o propojení špionážní sítě AP s Clementisem a spol., což bylo původně záměrem, koncentroval se otázkový protokol závěrečného pojednání na okolnosti související s Oatisovým úsilím dozvědět se co nejvíce.“*⁷⁵ Dle toho také otázky vypadaly. Oatis vypovídal, že dostával příkazy ze zahraničí, aby zjistil, kam a proč Clementis zmizel. K tomu dle výpovědi využíval i své zaměstnance, jelikož uměli česky. Všechny informace pak prý posílal do Londýna. Další zprávy, které měl poslat pro změnu do New Yorku, už ovšem odeslat nestihl, jelikož byl zatčen. Kromě Oatise byli první den vyzpovídáni i jeho spolupracovníci Tomáš Svoboda, Pavel Woydinek a Petr Münz. Mluvili srozumitelně, avšak na tónu a roztřesenosti hlasu bylo znát, že mají strach. *„Upozorňuji Vás, abyste mluvili jasně a nahlas. Nestyďte se za svoji činnost, když už jste ji spáchal. Mluvte mužně a chlapsky. Dále Vás upozorňuji, že doznání toho, čeho jste se dopustil, je velmi důležitá polehčující okolnost, která má význam také při výměře trestu“*,⁷⁶ pronesl například Urválek na adresu Pavla Woydinka. Otázky na všechny Oatisovy spolupracovníky byly shodné s těmi z vyšetřování. Stejně jako Oatis, i oni poslušně odříkali všechny naučené odpovědi bez známky jakéhokoliv odporu a ke svým činům se přiznali.

2.3.5.3. Druhý den procesu – 3. 7. 1951

Na druhý den byla připravena výpověď svědků, kteří měli potvrdit Oatisovu vinu. Celkem bylo předvedeno 11 osob, které vypovídaly o svém spojení s Oatisem a napojení na jeho špionážní síť. Zejména výpověď Josefa Pavelky, který byl obviněn z vraždy důstojníka československé armády na příkaz Vladimíra Komárka-Kazana, byla podle prokuratury důkazním materiálem, jelikož

⁷⁵ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 41

⁷⁶ Proces s Williamem Nathanem Oatisem Radiožurnál. In: *Český rozhlas Radiožurnál* [online]. Copyright © 1997 [cit. 26.11.2020]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/politicke-procesy-z-50-let-7700472/3#zaznamy>

Komárek byl prý agentem americké špionážní služby, od které dle obžaloby AP taktéž přijímala zprávy.

Po vyslechnutí svědků přišel na řadu Oatisův monolog o dalších špionážních aktivitách v Československu. „*Hovořil téměř 15 minut, tichým, těžko slyšitelným hlasem, shrbený a strnule hledící před sebe na tribunu. Perfektně dodržoval scénář, dokonale a monotónně recitoval kontakty a požadavky plukovníka Attwooda, výměnu informací s Bigiem, Jonesem a Fournierem. Dále popsal své špionážní kanály přes Brity Snellgova, Kirka, Amerčany Thompsona, Schneeho či Martina Boweho. Od těchto lidí, stejně jako od centrály AP prý dostával neustálé požadavky na špionážní zprávy.*“⁷⁷ Stejným způsobem se vyjadřoval o svých notesech, kde měl zaznamenaná témata pro zpravodajskou činnost AP a které prokurátor Urválek použil jako hlavní důkaz proti jeho osobě.

Poslední událostí druhého dne byla závěrečná řeč prokurátora a obviněných, proložená vyjádřením přidělených obhájců, kteří pro své klienty navrhovali mírné tresty. Urválek zrekapituloval činnosti, které považoval za špionážní, přičemž zdůraznil angažování se v případě Clementise a spol. či údajné získávání zpráv o průmyslu, vývozu zboží a československé armádě. Zaměstnanci AP prý tyto informace získávali z toho důvodu, že USA připravovaly válku se socialistickými zeměmi. Oatise pak označil za špióna, jenž zneužíval novinářské akreditace, která mu byla poskytnuta.⁷⁸

Urválekův monolog trval přes hodinu. Poté dostali slovo Oatis, Svoboda Wojdynek a Münz. Všichni vyjadřovali nad svojí činností hlubokou lítost a omlouvali se, že vykonávali činnost proti pracujícímu lidu.

2.3.5.4. Třetí den procesu – 4. 7. 1951

Závěrečný den byl obviněným sdělen rozsudek. „*Jménem republiky – Státní soud v Praze uznal po hlavním líčení konaném ve dnech 2.– 4. července 1951 takto právem: Obvinění William Nathan Oatis, Tomáš Svoboda, Pavel Wojdynek a Petr Münz jsou vinni, že všichni v Praze i na jiných místech republiky (...) vyzvídali státní tajemství v úmyslu vyžradit je cizí moci (...). Tím spáchali všichni obvinění trestný čin vyzvědačství a odsuzují se k trestu odnětí svobody, a to: 1) William Nathan Oatis na dobu deseti roků, 2) Tomáš Svoboda na dobu dvaceti roků, 3) Pavel Wojdynek na dobu osmnácti roků a 4) Petr Münz na dobu šestnácti roků. (...). Soud ukládá*

⁷⁷ MICHÁLEK, *Prípad Oatis*, s. 42-43

⁷⁸ Tamtéž, s 45-47

*obviněnému Williamu Nathanu Oatisovi, který není československým občanem, trest vyhoštění z Československé republiky.*⁷⁹

Soud dle následného odůvodnění rozhodl o těchto trestech na základě doznání, výpovědí svědků a předložených důkazů. Obvinění proti rozhodnutí nekladli žádný odpor. „*Přijímám rozsudek soudu a chtěl bych, abych byl poslán někam, kde bych vykonával užitečnou práci,*“ řekl Oatis. Jeho českoslovenští kolegové pak děkovali za slušné zacházení a možnost nápravy.

2.3.6. Postoj USA

V Americe vyvolal soudní proces s Williamem Nathanem Oatisem velmi negativní reakci. „*Protesty zasílaly svazy novinářů a záležitost se dostala až do příslušných komisí Organizace spojených národů.*“⁸⁰ Ihned po vynesení rozsudku zareagovalo ministerstvo zahraničí, které jej v nótě adresované československým úřadům označilo za „*Parodii na pravdu*“ s vymyšlenými důkazy. Dále konstatovalo, že je tento případ důkazem odmítání principů svobodného získávání informací.⁸¹

Situace se poté řešila i na úrovni Kongresu, kde například padaly návrhy, aby byl Oatis osvobozen silou. Nakonec ale USA přistoupilo k politicko-ekonomickým sankcím. Už v červnu 1951, tj. měsíc před vynesemím rozsudku, zneplatnily úřady pasy umožňující cestu do Československa, a to kvůli „*poměrům, které zde panují*“.⁸² Následoval zákaz přeletu civilních letadel přes území Západního Německa, které měli Američané na základě poválečného uspořádání pod svojí správou a zákaz dovozu československého zboží.

2.3.7. Diplomatická jednání

Že USA mělo enormní zájem na propuštění Williama Oatise, dokazuje hned první diplomatický rozhovor mezi velvyslancem Ellisem O. Briggssem a ministrem zahraničí československé vlády Viliamem Širokým. Briggs si žádal vysvětlení zatčení a odsouzení, načež Široký konstatoval, že Oatisova činnost byla proti Československé republice. Na žádost o jeho propuštění z důvodu, že je Briggsovou povinností starat se o americké občany, Široký odpověděl, že on se musí starat o stát, a tak tato možnost nepřichází v úvahu.⁸³

⁷⁹ Proces s Williamem Nathanem Oatisem Radiožurnál.In: *Český rozhlas Radiožurnál* [online]. Copyright © 1997 [cit. 26.11.2020]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/politicke-procesy-z-50-let-7700472/3#zaznamy>

⁸⁰ KAPLAN A PALEČEK, *Komunistický režim a politické procesy v Československu*, s. 113

⁸¹ MICHÁLEK, *Případ Oatis*, s. 80

⁸² Tamtéž, s. 78

⁸³ Tamtéž, s. 79-80

Dalším pokusem o nastolení konsenzu bylo přijetí nového československého velvyslance Vladimíra Procházky státním tajemníkem Deanem Achesonem a prezidentem Harrym S. Trumanem. Avšak ani zde se Američané nesečkali s úspěchem. Procházka označil postup vedení USA za nátlak, kterému Československo nebude ustupovat. Oatisův případ pokládal za uzavřený. Na tento postoj zareagoval americký prezident chladnou poznámkou, že „*Případ nebude uzavřený do té doby, než bude Oatis na svobodě.*“⁸⁴ USA následně zrušily veškeré československé obchodní výhody. Na to Procházka zareagoval shromážděním tiskové konference ve Washingtonu, na které svůj názor o uzavřeném případě pozměnil. Uvedl, že je Československo ochotné rokovat o Oatisově propuštění v případě, že Američané zruší výše zmíněné sankce.⁸⁵

První diskuse na toto téma proběhly na přelomu let 1951 a 1952. Američané nejdříve Československu nabídli výměnu amerických občanů, na které se vztahuje československá pravomoc, za stejný počet československých občanů, na něž se vztahuje americká pravomoc. Viliam Široký ovšem odpověděl, že s takovou výměnou lze souhlasit pouze v případě, že USA odvolají svá opatření. Druhý pokus zahrnoval lehčí uvolnění restrikcí, a to konkrétně v případě ocelové válcovny.⁸⁶ I tento pokus se ovšem ukázal jako neúspěšný.⁸⁷

Zásadní zlom ve vyjednávání nastal až o rok později, konkrétně v březnu a dubnu roku 1953. Podíl na něm měla i smrt prvního komunistického prezidenta Klementa Gottwalda. Nový velvyslanec USA George Wadsworth navštívil Gottwaldova nástupce Antonína Zápotockého, aby mu předal poselství taktéž čerstvě zvoleného amerického prezidenta Dwighta D. Eisenhowera. V něm mimo gratulace k úřadu zaznělo i toto: „*Pokud vaše vláda propustí pana Oatise, čímž odstraní překážku, která v důsledku jeho stálého uvěznění stojí v cestě jejich řešení, je vláda USA ze své strany ochotná rokovat na základě plného vzájemného porozumění o otázkách, které vyplývají ze zatčení a jsou doposud mezi námi otevřené.*“⁸⁸

Tato nóta, společně se žádostí o milost Oatisovy manželky Laurabelly, vedla k odpuštění zbytku trestu. Prezident Zápotocký jej podepsal 15. května 1953.

⁸⁴ Za výroky směrem k Vladimíru Procházce byl Truman odsuzován americkým tiskem, podle nějž „křičení na velvyslance“ propuštění neurychlí.

⁸⁵ MICHÁLEK, *Případ Oatis*, s. 86

⁸⁶ Jednalo se o případ širokopásmové válcovny, kterou československá společnost Banská a hutní prostřednictvím firmy Investa v roce 1947 objednala a zaplatila. Výroba byla v USA dokončena v roce 1948, nicméně americké ministerstvo obchodu odmítlo na toto zboží vystavit vývozní povolení. Odvolávalo se přitom na článek 5(b) zákona o obchodě s nepřitelem. Československo pak reagovalo nucenou správou majetků firmy IBM.

⁸⁷ MICHÁLEK, *Případ Oatis*, s. 87-88

⁸⁸ Tamtéž, s. 92

2.4. Československá a americká média na přelomu čtyřicátých a padesátých let

Nevraživost mezi Východem a Západem se promítala i na stránkách tehdejších periodik a promítla se i do informování o procesu s Williamem Nathanelem Oatisem. Je tedy potřeba si nastínit, v jaké situaci se nacházela média obou zúčastněných států.

Československá periodika byla zcela kontrolována KSČ. Zároveň sloužila jako „hlásná trouba“ propagandy, která měla za úkol zobrazovat plnou loajalitu vládě a její politice, jež byla pod taktovkou SSSR. To zahrnovalo očeňování států, které nasměrovaly svůj politický kompas směrem k západu.

Americká média byla naopak pod vlivem silného antikomunismu. Strach z politiky Východního bloku se promítl i do tamějšího protikomunistického programu, jenž na stránkách periodik dostával velké množství prostoru. Ztělesněním této politiky byl převážně demokratický senátor Joe McCarthy, podle něhož je pojmenován tento úsek amerických dějin – McCarthismus. V následujících kapitolách se na mediální situaci v obou krajinách podíváme podrobněji.

2.4.1. Situace v Československých médiích

2.4.1.1. Tisk

KSČ si v médiích upevňovala moc už během roku 1945, kdy byl přijat výše zmíněný Košický vládní program, což znamenalo zákaz pravicově orientovaných stran. Ministerstvo informací v čele s Václavem Kopeckým vydalo vyhlášku o přechodném vydávání periodických tiskovin, která stanovila, že budou vycházet jen tituly, které ministerstvo schválí. Díky tomu mohla vláda kontrolovat náklad, rozsah, rozměr i periodicitu.^{89 90}

Po únoru 1948 pak chtěla KSČ maximalizovat kontrolu nad mediální komunikací, tzn. izolovat občany od jakýchkoliv „závadných informací“, a orientovat je tak správným ideologickým směrem. Vznikaly cenzurní instituce, které kontrolovaly obsah tisku před jeho vydáním. Média neodpovídala za svoji činnost veřejnosti, ale straně.⁹¹

Hlavní úlohu v těchto změnách sehrálo ministerstvo informací v čele s Václavem Kopeckým společně s Kulturním a propagačním oddělením ÚV KSČ, které vedl Gustav Bareš. Revidovala

⁸⁹ BEDNAŘÍK, Petr, JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbora. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0553-3. s. 236

⁹⁰ SROV. KONČELÍK, Jakub, VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8. s. 119

⁹¹ Tamtéž, s. 137

se povolení k vydávání novin a časopisů, kvůli čemuž skončilo velké množství periodik. Týkalo se to například titulů Kritický měsíčník, Obzory či Vývoj.⁹² Dalším tiskovinám byl omezen příděl papíru, vydavatelství byla postátněna. Za obsah periodika nesl odpovědnost šéfredaktor.⁹³

Hlavním deníkem se stalo Rudé Právo. Mezi dalšími tiskovinami byl například deník Revolučního odborového hnutí Práce, list Svazu české mládeže Mladá Fronta či deník Jednotného svazu českých zemědělců Zemědělské noviny.⁹⁴

Kromě periodik s nadregionální čtenářskou obcí existovala i regionální média, která byla taktéž pod přísnou kontrolou. V Liberci vycházel deník Národní fronty v českém pohraničí Stráž Severu, v Chebu týdeník Cheb pracujících či v Ostravě deník Nová Svoboda (tímto periodikem se společně s Rudým Právem budu zabírat i v praktické části).⁹⁵

KSČ revidovala i personální obsazení, a to zákonem o postavení redaktorů a svazu novinářů, jenž ustanovil Ústřední svaz československých novinářů (dále ÚSČN), pod který spadal Svaz Českých novinářů a Svaz slovenských novinářů. Kdo chtěl být novinářem, musel být zároveň členem tohoto svazu.⁹⁶ Tento zákon taktéž umožňoval ÚSČN odstranit nepohodlné novináře, kteří se stavěli kriticky vůči komunistickému režimu. Kvůli tomu bylo ze Svazu vyloučeno osmdesát novinářů, mezi nimiž byl například Ivan Herben, Jiří Kotvun, Ferdinand Peroutka či Pavel Tigríd. Dalším byla udělena veřejná důtka. Do vedení redakcí byli dosazováni lidé loajální komunistické straně. Komise akčního výboru ÚSČN také vypracovala „Ideové směrnice českého novináře“, které deklarovaly:

- „*Povinnost novináře bojovat za mír*“,
- „*Přibližování čtenářům život národů těch zemí, kde byla nastolena lidová demokracie*“,
- „*Zvyšování vlastní odborné i ideologické úrovně*“,
- „*Učit a vychovávat národ, být podnětným činitelem veřejného života a organizátorem tvůrčích sil národa*“⁹⁷

2.4.1.2. Československá tisková kancelář

Po druhé světové válce proběhla v rámci tiskových agentur v Československu centralizace.

Všechny splynuly s Československou tiskovou kanceláří (dále ČTK). Ta se musela s koncem

⁹² srov. BEDNAŘÍK, JIRÁK a KÖPPLOVÁ, *Dějiny českých médií od počátku do současnosti*, s. 266

⁹³ KONČELÍK, VEČEŘA a ORSÁG, *Dějiny českých médií 20. století*, s. 138

⁹⁴ srov. KONČELÍK, VEČEŘA a ORSÁG, *Dějiny českých médií 20. století*, s. 116

⁹⁵ BEDNAŘÍK, JIRÁK a KÖPPLOVÁ, *Dějiny českých médií od počátku do současnosti*, s. 242-244

⁹⁶ KONČELÍK, VEČEŘA a ORSÁG, *Dějiny českých médií 20. století*, s. 117

⁹⁷ BEDNAŘÍK, JIRÁK a KÖPPLOVÁ, *Dějiny českých médií od počátku do současnosti*, s. 262-263

války potýkat se závažným problémem. V den podpisu německé kapitulace, tj. 8. května 1945 vyhořela její hlavní budova, což znamenalo ztrátu archivu, jenž obsahoval mj. i řadu dokladů o kolaboraci. Tato katastrofa se odrazila i v technických potížích. Z těch se ČTK dostala díky válečným kořistem, vysílačům a přijímačům od pošty či přestavení starých přístrojů z londýnského exilu. Následovala obnova spojení s dalšími zahraničními agenturami (Reuters, TASS, Tanjug, AFP, AP – ta dodávala svůj servis společně s United Press v češtině zdarma, což byla pro ČTK konkurence).⁹⁸

Organizačně spadala ČTK taktéž pod Ministerstvo informací. Generálním ředitelem byl Miloš Novotný. Agentuře připadla role hlavního prostředníka informací o postupu a rozhodnutích vlády. Vznikl zde akční výbor, který připravil rezoluci vyjadřující podporu Klementu Gottwaldovi a komunistické vládě, jež byla dána k podpisu všem zaměstnancům. Pro ostatní média se ČTK stala v tomto systému autoritativním zdrojem informací.⁹⁹

V ČTK došlo po převratu ke konci využívání zpráv ze světových agentur. Vykládání zahraničních zpráv si vzal na starost aparát KSČ. Agentura se dostala pod vliv sovětské TASS, což znamenalo faktickou likvidaci vlastní sítě zahraničních zpravodajů. Dále kultivovala systém důvěrného zpravodajství, díky čemuž vznikly dvě samostatné redakční linie – jedna pro média a veřejnost, druhá pro speciální zpravodajství pro aparáty KSČ. Jednalo se o tři stupně utajení a obsahem byly informace o exilových aktivitách či zprávy zahraničních médií.¹⁰⁰ Zástupce generálního ředitele Bedřich Vorel řekl k novému poslání agentury toto: „(...) *úkoly a povinnosti ČTK jako oficiální agentury Československa nyní v údobí budování socialismu jsou daleko větší a zodpovědnější. Podle přání nejvyšších činitelů státních má se ČTK státi zpravodajským ústředím, v němž bude soustředěna veškerá zpravodajská a informační služba ministerstva informací (...)*“.¹⁰¹

2.4.1.3. Rozhlas

Rozhlas jako jediné médium pronikal téměř do každé rodiny, což si KSČ uvědomovala a přisvojila si jeho politický potenciál. Na vedoucí funkci dosadila Bohuslava Laštovičku, pod jehož vedením začal rozhlas podporovat vládní politiku a čím dál více prezentoval názory

⁹⁸ BEDNAŘÍK, JIRÁK a KÖPPLOVÁ, *Dějiny českých médií od počátku do současnosti*, s. 122

⁹⁹ Tamtéž, s. 262

¹⁰⁰ KONČELÍK, VEČEŘA a ORSÁG, *Dějiny českých médií 20. století*, s. 144

¹⁰¹ BEDNAŘÍK, JIRÁK a KÖPPLOVÁ, *Dějiny českých médií od počátku do současnosti*, s. 265

KSČ.¹⁰² Na rozhlasové programové konferenci v lednu 1946 byly stanoveny základní úkoly rozhlasu, mezi něž patřilo odfašizování veřejného života, upevnění vztahů k SSSR a slovanským národům a poskytování rozsáhlé podpory vládě Národní fronty.¹⁰³

Díky obsazení vedoucích funkcí mohli komunisté skrze manipulaci posluchačů, organizaci manifestací a propagandu paralyzovat opozici. Rozhlas přijímal informace pouze od Rudého Práva a sekretariátu KSČ. Stanoviska ostatních stran nevysílal vůbec nebo zkráceně. Do budovy pak vedení povolilo vstup pouze komunistickým sympatizantům. V přímých přenosech pak rozhlas zprostředkoval akce pořádané KSČ, jejichž vrcholem bylo zprostředkování přijetí demise nekomunistických ministrů, jež na Václavském náměstí oznámil premiér Klement Gottwald.¹⁰⁴

Stejně jako v ostatních médiích, také v rozhlase vznikl akční výbor, jenž začal prověřovat zaměstnance z hlediska politických postojů, angažovanosti a spolehlivosti. Kvůli tomu odešlo mnoho zkušených zaměstnanců (mezi nimi například Josef Cincibus, František Gel, Mirko Očadlík či Emil Vrba¹⁰⁵), jež nahradili představitelé mladé generace, kteří mnohdy neměli jakékoliv znalosti ohledně rozhlasové činnosti.

Velkou poúnorovou událostí, která měla dokonce mezinárodní přesah, se stala Mezinárodní výstava rozhlasu. Původně na ní měly vystupovat i západní rozhlasové společnosti, avšak kvůli komunistickému převzetí moci nakonec účast odmítly. Tato akce přilákala mimořádnou pozornost diváků a účinkujících, přičemž přinesla nové inovace. Poprvé zde rozhlas vyzkoušel zapojení telefonu přímo do studia či využití přenosných reportážních vysílačů.¹⁰⁶ Noví rozhlasoví pracovníci zde získávali první zkušenosti (mezi těmi, kdo pokrývali průběh výstavy, byli například Karel Kyncl či Pavel Kohout).¹⁰⁷

Úlohu rozhlasového vysílání stanovil v lednu roku 1949 ministr informací Václav Kopecký na celostátní konferenci. Uvedl, že rozhlas musí být přímým orgánem lidu, hlasatelem státní politiky, dále být k dispozici vysokým ústavním činitelům, ústředním úřadům a orgánům vlády a lidové správy. Dále se v něm objevovala čím dál tím častěji sovětská tematika, a to kvůli podpisu smlouvy mezi ředitelem Československého rozhlasu, Kazimírem Stahlem, jež nahradil

¹⁰² srov. KONČELÍK, VEČEŘA a ORSÁG, *Dějiny českých médií 20. století*, s. 121

¹⁰³ BEDNAŘÍK, JIRÁK a KÖPPLOVÁ, *Dějiny českých médií od počátku do současnosti*, s. 238

¹⁰⁴ KONČELÍK, VEČEŘA a ORSÁG, *Dějiny českých médií 20. století*, s. 151

¹⁰⁵ Tamtéž, s. 151

¹⁰⁶ Tamtéž, s. 153

¹⁰⁷ BEDNAŘÍK, JIRÁK a KÖPPLOVÁ, *Dějiny českých médií od počátku do současnosti*, s. 280

Bohuslava Laštovičku po jeho nástupu do velvyslanectví SSSR, a sovětským rozhlasem. Nejvýznamnějším prvkem této spolupráce byl půlhodinový pořad Hovoří Moskva¹⁰⁸ Rozhlas byl využíván jako propagandistický nástroj. Vysílal projevy představitelů vlády a reportáže z politických procesů (viz proces, jemuž se v této práci věnujeme a jehož záznam je stále k dispozici), čímž přispěl k napjaté atmosféře, která samotné dění v soudních síních provázela.¹⁰⁹

2.4.2. Situace v amerických médiích – Hon na čarodějnice

(McCarthyismus)

Americká média se na přelomu čtyřicátých a padesátých let potýkala s jedním z významných milníků dějin. Po smrti „válečného“ prezidenta Franklina Delana Roosevelta nastoupil do Bílého domu Harry S. Truman. Ten se nejdříve snažil rozvíjet diplomatickou vizi svého předchůdce o poválečném uspořádání světa, avšak poté svůj postoj přehodnotil. Stála za tím převážně snaha SSSR o posílení vlivu na blízkém Východě.¹¹⁰

12. března 1947 odeslal Truman do Kongresu požadavek na poskytnutí materiální pomoci pro Řecko a Turecko. Tímto dokumentem, známým jako „Trumanova doktrína“, veřejně deklaroval změnu kurzu zahraniční politiky USA, jež byla namířena proti SSSR¹¹¹. Dalším významným krokem v tomto směru se stal Marshallův plán (zmněný v kapitole 2.1.1.1), jenž předpokládal, že se šíření komunismu zabrání stabilizací jednotlivých států. USA se tak stávaly protiváhou Moskvy.

Na Trumanovu doktrínu navazoval prezidentský dekret z 21. března 1947, který povoloval ověřování loajality funkcionářů. Cílem bylo propojení vnějšího komunistického nebezpečí s vnitřním. Truman mohl díky tomu konfrontovat ty, kteří věřili v možnost dohody se Stalinem. Zároveň tímto počinem odstartoval zavádění kontrolních mechanismů za účelem omezení vlivu Komunistické strany USA. Takřka každý stát měl svůj Výbor pro neamerickou činnost, antikomunismus přijali nevyšší státní představitelé, klíčové instituce, osobnosti veřejného života, intelektuálové či církve.¹¹² Byla zřízena síť informátorů, ať už z řad FBI, či bývalých komunistů,

¹⁰⁸ srov. KONČELÍK, VEČEŘA a ORSÁG, *Dějiny českých médií 20. století*, s. 153

¹⁰⁹ BEDNAŘÍK, JIRÁK a KÖPPLOVÁ, *Dějiny českých médií od počátku do současnosti*, s. 280-281

¹¹⁰ SRCH, Daniel. *Rudá hrozba: antikomunismus v USA 1917-1954*. Praha: Epoque, 2016. Magnetka (Pražská vydavatelská společnost: Epoque). ISBN 978-80-7557-034-5. s. 62

¹¹¹ srov. TOINET, Marie-France. *Hon na čarodějnice 1947-1957: mccarthismus*. Praha: Themis, 1999. ISBN 80-85821-75-3. s. 25

¹¹² SRCH, *Rudá hrozba*, s.76

kteří udávali osoby, jež byly členy strany či sympatizovaly s jejími názory. Často lhali či měnili svá svědectví podle okolností.¹¹³

K tomu, aby se „hon na čarodějnice“, jak se tomuto období přezdávalo, stal fenoménem veřejného mínění, bylo potřeba osobnosti, která by byla ochotná říkat cokoli a kochala se publicitou. Tímto člověkem byl senátor státu Wisconsin Joseph McCarthy, jemuž k zapsání se do amerických dějin stačila jediná věta: „*Držím tu v ruce seznam 205 jmen členů komunistické strany, sdělených státnímu tajemníkovi, kteří přese všechno dosud pracují ve Státním departmentu a utvářejí jeho politiku*“.

Konkrétní jména ovšem nesdělil. O dotyčných osobách, které měl na údajném seznamu, dokonce ani nevěděl, zdali jsou skutečně komunisty a ani neřekl, kde přišel k tomuto konkrétnímu číslu. Ve skutečnosti vycházel z dopisu státního tajemníka, uveřejněném v novinách „Congressional Record“, kde stálo, že z 3000 úředníků, kteří byli převedeni do Státního departmentu, bylo 284 doporučeno na základě vyšetřování zrušit smlouvu, což se nakonec v 79 případech stalo. Z tohoto vychází jednoduchá matematická operace: $284 - 79 = 205$. Senát po McCarthyem požadoval vysvětlení, a ten vydal pozměněný seznam, na němž se nacházelo pouze 57 aktivních zaměstnanců Státního departmentu. Tento dokument byl taktéž založen na lžích a neměl žádnou právní hodnotu.¹¹⁴

Svého ovšem senátor McCarthy dosáhl – byl zajímavým pro tisk a dostávalo se mu nebývalé publicity. Novináře si předcházeli a nabízeli jim informace přesně ve chvíli, kdy to potřebovali. Oni věděli, že lže, avšak na ověření toho, co McCarthy říká, neměli dostatek času. Vysoká konkurence je nutila publikovat dříve, než to stihne někdo další.

To, co senátor řekl, považoval tisk za fakt jen proto, že to bylo vysloveno. Kdokoliv jeho výroky zpochybňoval, ač měl důkazy, podle tehdejšího názoru nepřekládal fakta, ale komentáře. New York Times tento postup obhajoval takto: „*Je obtížné, ba nemožné ignorovat obvinění senátora McCarthyho prostě proto, že jsou obecně vzato přehnaná či nepravdivá. To ať posoudí čtenář*“. Novinové trusty jako McCormick (Chicago Tribune) Hearst (The New York Journal) či Scripps-Howard (agentura Newspaper Enterprise Association), které se specializovaly na antikomunismus už před McCarthyem, poskytovaly senátorovi informace a přispívaly k jeho zviditelnění. Jejich úvodníky přejímaly i jiné noviny. Zveřejňovaly zároveň ta nejskandálnější

¹¹³ TOINET, *Hon na čarodějnice*, s. 48-51

¹¹⁴ Tamtéž, s. 28-30

obvinění, např. o rudé špionáži, ohrožení přístavů, verbování studentů atp. Liberální tisk byl více rezervovaný, avšak opatrný a málo kritický. Šéfredaktoři a úvodníkáři odmítali věřit, že by McCarthy vznášel obvinění bez toho, aby měl důkazy.

Jen některá periodika, jako například Washington Post, St. Louis post Dispatch, Time či National Guardian se snažila senátorova slova konfrontovat s realitou. Ověřovala fakta, referovala o svých zjištěních, srovnávala, co řekl McCarthy nyní oproti tomu, co uvedl před rokem atd. „*Ocitli jsme se v zajetí iluzorního pojetí objektivit, příliš úzké definice žurnalismu – ponechat fakta, aby mluvila sama – jež McCarthymu usnadnilo znásobit svá obvinění,*“ podával vysvětlení reportér Washington Post Murray Marder, jenž se v daném deníku zasloužil o tuto orientaci. Proti těmto médiím podnikal senátor útočné slovní výpady, označoval je za levičácké a tvrdil, že jednájí podle příkazů z Moskvy.

Zásadní obrat přišel až v roce 1954, kdy se McCarthy rozhodl jít proti armádě. Soudní proces mezi ním a armádními činiteli vysílaly živě televizní stanice. Tehdy si veřejnost uvědomila, jaké praktiky senátor používá (zejména když se snažil obvinít absolventa Harvardovy univerzity Freda Fischera z toho, že má komunistickou minulost, přičemž ho konfrontoval armádní advokát Joseph Welsch s tím, že nemá žádný smysl pro slušnost, což se druhý den objevilo na titulních stranách novin)¹¹⁵. Právě v této době se proti senátorovi vzbouřil i tisk, který byl do té doby jeho hlavní zbraní, a to tím, že jej připravil o publicitu. Zároveň ale kvůli tomu, jak nejdříve McCarthyho podporoval, ztratil část své důvěryhodnosti a schopnost kritiky.^{116 117}

¹¹⁵SRCH, *Rudá hrozba*, s.123-124

¹¹⁶ TOINET, *Hon na čarodějnice*, s. 74-81

¹¹⁷ TINDALL, George Brown a E. SHI, David. Dějiny Spojených států amerických. 5., dopl. vyd. Přeložila Alena FALTÝSKOVÁ. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN 978-80-7106-588-3. s. 647-649

3. METODOLOGIE

Vzhledem k cíli bakalářské práce naše své zkoumání využiji Historicko-srovnávací metodu.

Podle Sedlákové je předpokladem pro aplikaci této metody studium již publikovaných poznatků o zkoumaném tématu a identifikace pramenů, jež se k němu vztahují, přičemž důležitá je také jejich dostupnost.

V rámci mediálních studií se při využití této metody neobracíme hluboko do minulosti. Jedná se zhruba o období dvou až tří set let, kdy jsou prameny historicky dobře zmapovány. Nejčastěji pracujeme s novinami či časopisy, u nichž jsou známa data a místo vydání, autor či nakladatel. Nepokoušíme se o rekonstrukci v pramenech zachycených událostí, ale zkoumáme tiskoviny jako takové či jejich obsahy jako tvorby novinářů či vydavatelů.

Při aplikaci této metody volíme mezi dvěma základními postupy – synchronním a diachronním.

U prvního provádíme současně výzkum více objektů zkoumání ze stejného časového období, ve druhém se pak soustředíme pouze na jeden objekt, u nějž sledujeme jeho vývoj v čase.¹¹⁸

Nelze ovšem srovnávat úplně všechno. Je potřeba, aby tituly, které chceme zkoumat, měly určité shodné základní vlastnosti. Když uvedeme příklad, nemá cenu porovnávat údaje v měsíčníku a týdeníku, jelikož odlišná periodičita by přinesla značně zkreslené výsledky. Také je důležité si určit přesné časové období, o které se budeme zajímat. V konečném součtu je tedy potřeba si opravdu promyslet, s čím chceme pracovat a co máme k dispozici.

Mezi základní kroky před aplikací této metody podle Sedlákové patří:

- Vymezení objektu komparace a časového období zkoumání¹¹⁹
- Stanovení cíle komparace včetně rozhodnutí o volbě synchronního či diachronního postupu
- Určení kritérií komparace¹²⁰

Hlavní odlišností tohoto přístupu analýzy dokumentů od jiných je způsob práce s daty a nahlížením na zkoumané jevy. Historie uplatňuje spíše pozitivistický přístup, kdežto v médiích se pracuje více konstruktivisticky. Závěry těchto studií se tedy omezují nikoliv na to, aby

¹¹⁸ srov. HROCH, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu: celostátní vysokoškolská učebnice pro studenty pedagogických a filozofických fakult studijního oboru učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů – dějepis*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. ISBN: 14-383-85. s. 237

¹¹⁹ Objektem komparace se rozumí soubor zkoumaných médií/titulů/článků

¹²⁰ srov. HROCH, *Úvod do studia dějepisu*, s. 236

vypovídaly o tom, jak událost probíhala sama o sobě, ale spíše na to, jak o ní zkoumané zdroje vypovídaly.¹²¹

¹²¹ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9. s. 386-390

4. EMPIRICKÁ ČÁST

4.1. Vymezení objektu komparace a časového období zkoumání

4.1.1. Časové období zkoumání

Z hlediska časového období se věnuji letům, ve kterých se Oatisův případ odehrával, tj. rozsahově od roku 1951 do roku 1953. Z hlediska dalšího zkoumání si tento úsek rozdělím na menší a přehlednější části (viz dále v kritériích komparace – fáze případu).

4.1.2. Objekty komparace

Objekty komparace budou v této práci články ze čtyř deníků, dvou z každé země. V amerických médiích jsem vybral The New York Times a Chicago Tribune. V Československých Rudé právo a Novou svobodu. Ve všech případech se jedná o deníky, které byly pro dané časové období dostupné v digitálních archivech.

Další důvody výběru vycházejí z teoretické části. Chicago Tribune byl znám pro svoji antikomunistickou povahu, kdežto The New York Times patřil k deníkům, které byly v této tématice obezřetnější. Nabízela se otázka, jak obě periodika tento konkrétní případ uchopila a zdali tyto své charakteristiky naplnila.

V Československých médiích jsem zvolil Rudé právo což byl celostátní list, přes nějž KSČ nejvíce prosazovala své zájmy, a dále Novou svobodu, tedy noviny, které taktéž vydávala KSČ, avšak jednalo se o regionální deník vycházející v Ostravě. V tomto případě mě zajímalo, zdali regionální periodikum věnuje tomuto případu stejně velký prostor jako to celostátní.

4.1.3. Stanovení cíle komparace a volba postupu

Cílem komparace, jak již název bakalářské práce napovídá, je zjistit, jakým způsobem informovala československá a americká média o politickém procesu s novinářem Williamem Nathanem Oatisem. Zaměřujeme se přitom na prostor, jenž byl tomuto případu poskytnut, a na politickou situaci, která ovlivňovala způsob informování veřejnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že volím synchronní postup zkoumání, jelikož porovnáváme vícero periodik v určitém časovém období. Samotná hlavní otázka je ovšem z výzkumného hlediska velice široká. Pro její zúžení jsem si tak připravil následující podotázky, k nimž jsme si stanovili jednotlivé hypotézy. Na jejich základě pak provedu samotný výzkum.

Otázka č. 1: Psali o případu samotní redaktori nebo byly články převzaty pouze ze zpravodajských agentur?

Hypotéza – V amerických médiích se objeví více článků psaných redaktory, kdežto v československých se budou přebírat pouze ze zpravodajských agentur.

Předpokládám, že USA měly své speciální zpravodaje, kteří se tomuto případu věnovali, díky čemuž bude více článků právě od nich. V Československu naopak většinu informací bude poskytovat ČTK, která bude u článků uvedena jako zdroj.

Otázka č. 2: Věnovala se média obou států všem fázím případu?

Hypotéza – V amerických médiích se vyskytnou články inklinující postupně ke všem fázím případu, zatímco československá zaznamenají pouze proces a dále se tomuto tématu nebudou věnovat.

Při určení hypotézy vycházím z předpokladu, že se jednalo o dalšího amerického občana, jenž byl souzen v jednom ze států, kde vládla komunistická strana, a tudíž se mu média věnovala podrobněji. Soustavně s Oatisovým případem běžel například v Maďarsku proces s Robertem Voegelerem, jenž byl taktéž souzen za špionáž, přičemž články, které mu byly v amerických médiích věnovány, popisovaly jeho zatčení, proces, následné diplomatické jednání, propuštění a návrat do USA. Očekávám tedy, že u Oatise tomu bude podobně. V Československu se naopak jednalo o jeden z mnoha procesů, z čehož usuzuji, že se mu média budou věnovat jen okrajově, tzn. že zaznamenají pouze průběh samotného procesu a dále se jím již nebudou zabývat.

Otázka č. 3: Kolik procent článků vykazuje negativní konotaci vůči politickému zřízení, které panovalo v obou zemích?

Hypotéza – V československých médiích bude většina článků vykazovat negativní konotaci směrem k západnímu politickému zřízení. V amerických médiích pak bude v listu Chicago Tribune větší procento článků, které se budou v souvislosti s Oatisovým případem negativně vyjadřovat k režimu, jenž v té době panoval v Československu než v The New York Times.

Tuto hypotézu předkládám proto, že československá média byla pod přímým tlakem KSČ, pro kterou byly USA největším nepřítelem, což by se mělo odrazit i v člancích o Oatisově případu. Pro USA byl pro změnu nepřítelem SSSR společně se státy, které se řídily jeho politikou, tudíž se budou taktéž negativně vyjadřovat směrem k československému režimu. Důvodem, proč se domnívám, že procento těchto článků bude v Chicago Tribune vyšší, je jeho výše zmíněná protikomunistická povaha.

4.1.4. Stanovení kritérií komparace

Vzhledem k výzkumným otázkám a hypotézám jsem si ke komparaci stanovil následující kritéria:

Zdroj:

- Zpravodajská agentura
- Redaktor

Datum vydání a fáze případu:

- Zatčení (21. 4. 1951 – 27. 4. 1951)
- Příprava procesu (28. 4. 1951 – 2. 7. 1951)
- Proces (3. 7. 1951 – 5. 7. 1951)
- Věznění/vyjednávání o propuštění (6. 7. 1951 – 16. 5. 1953)
- Propuštění a návrat do USA (17. 5. 1953 – 8. 11. 1953)

Charakter článku

- Neutrální
- Negativní¹²²

¹²² Kritériem pro určení negativního článku jsou použita slova či slovní spojení, která diskreditovala daný politický režim. Ve výzkumu jsou zmíněna ve speciální tabulce. V jednom článku se přitom může vyskytovat více takových slov či slovních spojení najednou. Nejsou přitom počítána slova či slovní spojení použitá v citacích ohraničených uvozovkami. Speciálně u přídavného jména „communist“ v amerických médiích je pak kladen důraz na to, aby nešlo o název strany.

4.2. Výzkum

V této části jsou zanalyzovány a následně porovnávány materiály v závislosti na výše určených kritériích. Analýza je prezentována pomocí tabulek s komentáři. Ke každému kritériu jsou přiloženy tabulky ze všech vybraných médií, a to nejprve dvě z amerických, a dále dvě z československých. V komentářích je pak obsaženo základní shrnutí a porovnání údajů, které z tabulek vyplynou. Odpovědi na otázky s potvrzením či vyvrácením hypotéz jsou následně prezentovány v závěru.

Celkem je analýze podrobena 440 článků, v nichž je Oatisův případ zmiňován (The New York Times – 324, Chicago Tribune – 91, Rudé Právo – 18, Nová Svoboda – 7), a to chronologicky podle data jejich vydání.

Všem tabulkám je nadřazena tzv. „Základní tabulka“, ve které jsou jednotlivé články v závislosti na daných kritériích dopodrobna zanalyzovány. Tabulky k jednotlivým periodikům budou uvedeny v přílohách č.2 až č.5.

V tabulkách věnujících se kritériu charakteru článku se vyskytují procenta. Ta jsou pro větší přehlednost zaokrouhlována na celá čísla nahoru.

4.2.1. Zdroj

Tabulka č. 1: Zdroje článků – The New York Times

Zdroj	Počet článků
Zpravodajská agentura	122
Redaktor	202
Celkový počet článků	324

Tabulka č. 2: Zdroje článků – Chicago Tribune

Zdroj	Počet článků
Zpravodajská agentura	44
Redaktor	47
Celkový počet článků	91

Tabulka č. 3: Zdroje článků – Rudé právo

Zdroj	Počet článků
Zpravodajská agentura	9
Redaktor	9
Celkový počet článků	18

Tabulka č. 4: Zdroje článků – Nová Svoboda

Zdroj	Počet článků
Zpravodajská agentura	7
Redaktor	0
Celkový počet článků	7

Komentář k tabulkám č. 1–4:

Tabulky rozdělují články podle jejich zdroje. V Chicago Tribune napsali redaktori pouze o tři články více, než bylo převzato ze zpravodajských agentur. V The New York Times je tento poměr několikanásobně vyšší. Důvodem je velký počet článků, které jsou označeny jako Special to The New York Times. Z československých médií je v Rudém právu poměr článků z hlediska zdroje vyrovnaný, v Nové Svobodě jsou pak všechny převzaty ze zpravodajské agentury.

4.2.2. Fáze případu

Tabulka č. 5: Fáze případu podle data vydání – The New York Times

Fáze případu	Počet článků
Zatčení	3
Příprava procesu	19
Proces	12
Věznění/vyjednávání o propuštění	232
Propuštění a návrat do USA	58
Celkový počet článků	324

Tabulka č. 6.: Fáze případu podle data vydání – Chicago tribune

Fáze případu	Počet článků
Zatčení	2
Příprava procesu	7
Proces	5
Věznění/vyjednávání o propuštění	57
Propuštění a návrat do USA	20
Celkový počet článků	91

Tabulka č. 7: Fáze případu podle data vydání – Rudé Právo

Fáze případu	Počet článků
Zatčení	0
Příprava procesu	1
Proces	3
Věznění/vyjednávání o propuštění	10
Propuštění a návrat do USA	4
Celkový počet článků	18

Tabulka č. 8: Fáze případu podle data vydání – Nová Svoboda

Fáze případu	Počet článků
Zatčení	0
Příprava procesu	0
Proces	3
Věznění/Vyjednávání o propuštění	2
Propuštění a návrat do USA	2
Celkový počet článků	7

Komentář k tabulkám č. 5–8:

V amerických médiích byly v obou denících otisknuty články vztahující se ke všem fázím Oatisova případu, přičemž největší počet z nich se nachází v kategorii věznění a vyjednávání o propuštění. V československých je pak v Rudém Právu jedna zmínka vztahující se k přípravě procesu, konkrétně se jedná o zprávu z 1. 7. 1951, která informuje o tom, že proces následující den začne. Následně se list věnoval samotnému procesu, věznění Oatise společně s vyjednáváním o propuštění a samotnému propuštění. Nejvíce článků se opět vztahovalo ke kategorii věznění/vyjednávání o propuštění. Nová Svoboda začíná procesem, z něž pochází taktéž největší množství textů. Následně se, i když velmi málo, věnuje i následujícím dvěma stanoveným kategoriím.

4.2.3. Charakter článku

Tabulka č. 9: Charakter článku – The New York Times

Charakter článku	Počet článků	Procentuální výskyt
Neutrální	148	45 %
Negativní	176	55 %
Celkový počet článků	324	100 %

Tabulka č. 10: Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci – The New York Times

Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci	Počet výskytů
Communist (přídavné jméno)	136
Gottwald regime	2
Communist (s) (podstatné jméno)	41
Red/Reds	23
Sattelite (s)	34
Puppet (s)	7
Soviet/Russian – dominated land/country	1
Soviet block country/nation	7
Iron Curtain country	9
Stalinist country	2

Tabulka č. 11: Charakter článku – Chicago Tribune

Charakter článku	Počet článků	Procentuální výskyt
Neutrální	25	38 %
Negativní	66	62 %
Celkový počet článků	91	100 %

Tabulka č. 12: Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci – Chicago Tribune

Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci	Počet výskytů
Communist (přídavné jméno)	54
Communist (s) (podstatné jméno)	19
Red/Reds	19
Sattelite (s)	6
Soviet/Russian – dominated land/country	2
Iron Curtain country	2

Tabulka č. 13: Charakter článku – Rudé Právo

Charakter článku	Počet článků	Procentuální výskyt
Neutrální	4	22 %
Negativní	14	78 %
Celkový počet článků	18	100 %

Tabulka č. 14: Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci – Rudé právo

Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci	Počet výskytů
Imperialisté/Imperialistický	11
Kapitalisté/kapitalistický	6
Váleční štváči	3
Nepřátelé	2
Zástupci Hitlera	1
Propagační sluhové	1
Útočníci	1
Záškodníci	1

Tabulka č. 15: Charakter článku – Nová svoboda

Charakter článku	Počet článků	Procentuální výskyt
Neutrální	3	43 %
Negativní	4	57 %
Celkový počet článků	7	100 %

Tabulka č. 16: Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci – Nová svoboda

Slova vyjadřující negativní konotaci	Počet výskytů
Imperialisté/Imperialistický	3
Kapitalisté/kapitalistický	1
Váleční štváči	2
Nepřátelé	1
Útočníci	1
Záškodníci	2

Komentář k tabulkám č. 9–16:

V amerických i československých médiích převažují z hlediska charakteru články negativně popisující politický režim druhého státu. Deník The New York Times má v tomto ohledu nejpříznivější procentuální bilanci, negativně laděné články zde byly nalezeny v 55 % případů. Bilance Chicago Tribune pak činí 62 %. Z československé strany se v Rudém právu nachází hned 78 % článků negativního charakteru, kdežto v Nové Svobodě pouhých 57 %.

Speciální podkategorií jsou pak slova či slovní spojení, která zapříčinila tuto negativní konotaci.

V obou státech si můžeme všimnout dominantního postavení jednoho konkrétního slova.

V amerických médiích se jedná o přídavné jméno „Communist“ (v překladu „komunistický“),

které bylo použito ke zdůraznění (příkladem budiž článek v deníku New York Times uvedený v příloze č. 1), v československých pak o slovo „Imperialisté“, potažmo „Imperialistický“. Objevovala se také slova či slovní spojení, která ve čtenáři mohla vyvolat velmi negativní dojem. Na československé straně se jednalo například o „zástupce Hitlera“, na americké pak o „Puppets“ (v překladu „loutky“) či Reds (v překladu „Rudí“).

4.3. Závěry výzkumu

Otázka č. 1: Psali o případu samotní redaktori nebo byly články převzaty pouze ze zpravodajských agentur?

Hypotéza – V amerických médiích se objeví více článků psaných redaktory, kdežto v československých se budou přebírat pouze ze zpravodajských agentur.

Uvedená hypotéza nebyla potvrzena. V amerických médiích sice opravdu psali větší množství článků redaktori (ačkoliv v Chicago Tribune byl rozdíl minimální) a v československé Nové svobodě byly naopak všechny převzaty ze zpravodajské agentury, avšak v Rudém právu byl tento poměr vyrovnaný. Důvodem byly názorové texty redaktorů, které se v tomto listu, na rozdíl od Nové svobody objevily.

Otázka č. 2: Věnovala se média obou států všem fázím případu?

Hypotéza – V amerických médiích se vyskytnou články inklinující postupně ke všem fázím případu, zatímco československá zaznamenají pouze proces a dále se tomuto tématu nebudou věnovat.

Tato hypotéza taktéž nebyla potvrzena, a to opět díky československým médiím. V Americe se, jak stanovoval úvodní předpoklad, deníky věnovaly všem fázím Oatisova případu. Rudé právo se nevěnovalo zatčení, avšak v ostatních případech se v něm objevil minimálně jeden text. Nová svoboda pak nepokryla období zatčení a přípravy procesu, nicméně ostatní fáze taktéž zaplnila alespoň jedním textem.

Otázka č. 3: Kolik procent článků vykazuje negativní konotaci vůči politickému zřízení, které panovalo v obou zemích?

Hypotéza – V československých médiích budou většina článků vykazovat negativní konotaci směrem k západnímu politickému zřízení. V amerických médiích pak bude v listu Chicago Tribune větší procento článků, které se budou v souvislosti s Oatisovým případem negativně vyjadřovat k režimu, jenž v té době panoval v Československu než v The New York Times.

V tomto případě hypotéza potvrzena byla. V československých médiích skutečně převažovaly články s negativní konotací (Rudé právo: 78 %, Nová svoboda 57 %). V amerických pak Chicago tribune, shodně s předpokladem, vykazovalo větší množství negativně se vyjadřujících textů (62 %) oproti The New York Times (55 %).

5. ZÁVĚR

Z provedeného výzkumu je možno konstatovat, že stanovené cíle práce byly naplněny. Bylo zjištěno, jak o Oatisově případu psala vybraná média obou států, a to z hlediska prostoru, zdrojů článků i jejich charakteru. Byly zde nalezeny velké rozdíly, avšak i určité podobné rysy.

Začnu nejprve poskytnutým prostorem. Americká média informovala o všech fázích případu, zatímco československá se věnovala pouze některým. Fázi zatčení a přípravy procesu shrnulo Rudé Právo ve článku informujícím o začátku soudního jednání z 1. 7. 1951, tedy dne před samotným zahájením. Nová svoboda pak tyto informace neposkytla vůbec. Dále se obě periodika věnovala procesu, věznění, respektive vyjednávání o propuštění a samotnému propuštění.

Z tohoto je vidět, jak média obou zemí selektovala informace, které veřejnosti nakonec poskytla. Pro Ameriku byl důležitý případ jako celek, pro Československo průběh soudního procesu a jeho důsledky.

Z hlediska zdrojů článků byla prakticky ve všech médiích podobná situace. V The New York Times, Chicago Tribune i Rudém právu převažovaly články redaktorů nad převzatými ze zpravodajských agentur. Pouze Nová svoboda přebírala vše z ČTK. U amerických médií mě toto zjištění nepřekvapilo, jelikož se dalo předpokládat, že se případu občana USA souzeného v jedné ze zemí východního bloku budou věnovat více redaktoři než agentury. V případě Rudého Práva to ovšem bylo lehce zarážející, jelikož jsem očekával, že všechny články nejprve projdou vládou kontrolovanou tiskovou kanceláří, odkud se dostanou do tisku, jako tomu bylo v Nové Svobodě. Přejdeme nyní ke shodným rysům, které se týkaly zejména negativního hodnocení režimu druhé strany, tudíž se odrážely od politické situace. V amerických médiích se v deníku Chicago Tribune, jenž byl pod větším vlivem antikomunistických nálad, objevovalo vyšší procento článků, které měly tento charakter než ve zdrženlivějších The New York Times. Zajímavostí ovšem je, že některá pojmenování v The New York Times byla agresivnějšího rázu. Jedná se například o slovo „Puppets“ (v češtině „loutky“), které se zde objevilo hned v sedmi případech, zatímco v Chicago Tribune ani jednou. Dominantou obou listů pak bylo slovo „Communist“ (v češtině „komunistický/komunistická/komunistické“), které bylo využíváno k negativnímu zdůraznění ať už vlády, soudu, policie atp.

V Československých periodikách se taktéž objevilo větší množství článků s negativním charakterem, a to zejména v Rudém právu, což je, vzhledem k celkovému počtu otištěných textů v obou denících pochopitelné. Mezi nejčastějšími označeními ideového protivníka se pak

vyskytuje slovo „Imperialisté“ či „Imperialistický“, což bylo v tehdejší komunistické propagandě zcela běžné. Našla se ovšem i taková slova, která měla záměrně čtenáři ukázat Spojené státy jako nástupce nacistického režimu. Jednalo se o například spojení „zástupci Hitlera“ či „připravovatelé války“.

Z výše uvedeného je patrné, že politická situace ovlivňovala způsob informování veřejnosti, a to na obou stranách. V amerických médiích se ve většině článků odrážel vliv antikomunistických nálad. V Československu pak byl tento případ prostřednictvím médií namířen nejen proti Oatisovi, ale i proti Spojeným státům jako celku.

Seznam zkratk

AFP	Agence France-Presse
AP	Associated Press
KSČ	Komunistická strana Československa
SSSR	Sovětský svaz
StB	Státní bezpečnost
UNNRA	Správa Spojených národů pro pomoc a obnovu
USA	Spojené státy americké
ÚSČN	Ústřední svaz československých novinářů

Seznam pramenů

- Americká armáda v Čechách. In: *Valka.cz / Homepage* [online]. Copyright ©. Dostupné z: https://www.valka.cz/clanek_473.html
- Chicago Tribune – Historical Newspapers. In: *Newspapers.com* [online]. Copyright © [cit. 07.04.2021]. Dostupné z: https://chicagotribune.newspapers.com/search/#query=oatis&dr_year=1951-1953&sort=facet_year_month_day+asc%2C+score+desc
- CHOLÍNSKÝ, Jan. O příčinách vítězství komunistů v únoru 1948. In: *Totalita.cz* [online]. Copyright ©1999-2020 [cit. 26.11.2020]. Dostupné z: http://www.totalita.cz/1948/1948_rozh_01_03.php
- Laurence Steinhardt. Velvyslanec, který prý měl proti komunistům udělat víc. In: *Český rozhlas Plus* [online]. Copyright © 1997. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/laurence-steinhardt-velvyslanec-ktery-pry-mel-proti-komunistum-udelat-vic-7174298>
- MICHÁLEK, Slavomír. Odmítnutí Marshallova plánu: Československá politika mezi Východem a Západem. In: *Dějiny a současnost* [online]. 2007. Dostupné z: <http://dejinyasoucasnost.cz/archiv/2007/7/odmitnuti-marshallova-planu/>
- New York Times Article Archive - NYTimes.com. In: *The New York Times Web Archive* [online]. Dostupné z: <https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/ref/membercenter/nytarchive.html>
- Nová Svoboda – archiv. In: *Kramerius VKOL* [online]. Copyright ©2008 [cit. 07.04.2021]. Dostupné z: <https://kramerius.kr-olomoucky.cz/search/i.jsp?pid=uuid:0b5e5cdf-9471-4934-a5f8-a4e72545c7d2&q=nov%C3%A1%20svoboda>
- Proces s Williamem Nathanem Oatisem. Radiožurnál. *Český rozhlas Radiožurnál* [online]. Copyright © 1997. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/politicke-procesy-z-50-let-7700472/3#zaznamy>
- Rudé Právo – archiv. In: *Digitální knihovna Kramerius* [online]. Dostupné z: <https://ndk.cz/search?q=Rud%C3%A9%20pr%C3%A1vo:%20org%C3%A1n%20%20%C4%8Ceskoslovensk%C3%A9%20soci%C3%A1ln%C4%9B%20demokratick%C3%A9%20strany%20d%C4%9Bnick%C3%A9>
- RYBÁŘ, Radek. Marshallův plán. In: *Totalita.cz* [online]. Copyright ©1999-2020. Dostupné z: <http://www.totalita.cz/vysvetlivky/marshall.php>

Smlouva ČSR – SSSR 1943; pouto nebo objetí. In: *ČT24 – Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR – Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 26. 11. 2020]. Dostupné z:
<https://ct24.ceskatelevize.cz/archiv/1036014-smlouva-csr-sssr-1943-pouto-nebo-objeti>

Seznam literatury

- BEDNAŘÍK, Petr, JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbora. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0553-3.
- FEIERABEND, Ladislav Karel. *Politické vzpomínky III*. 2., upr. vyd. Brno: Atlantis, 1996. ISBN 80-7108-125-6.
- HROCH, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu: celostátní vysokoškolská učebnice pro studenty pedagogických a filozofických fakult studijního oboru učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů – dějepis*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. ISBN: 14-383-85.
- KONČELÍK, Jakub, VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8.
- LUKEŠ, Igor. *Československo nad propastí: selhání amerických diplomatů a tajných služeb v Praze 1945-1948*. Praha: Prostor, 2014. Obzor (Prostor). ISBN 978-807-260-2926.
- MICHÁLEK, Slavomír. *Prípád Oatis: Československý komunistický režim verzus dopisovateľ Associated Press*. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2005. ISBN 80-969296-0-7.
- PETRUF, Pavol. *Maršallov plán*. Bratislava: Slovak Academic Press, 1993. Dejiny a fakty. ISBN 80-85665-14-x.
- SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.
- SOMMER, Karel: *UNRRA a Československo*. Opava: Slezský ústav AV ČR, 1993.
- SRCH, Daniel. *Rudá hrozba: antikomunismus v USA 1917-1954*. Praha: Epoque, 2016. Magnetka (Pražská vydavatelská společnost: Epoque). ISBN 978-80-7557-034-5.
- TINDALL, George Brown a E. SHI, David. *Dějiny Spojených států amerických*. 5., dopl. vyd. Přeložila Alena FALTÝSKOVÁ. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN 978-80-7106-588-3
- TOINET, Marie-France. *Hon na čarodějnice 1947-1957: mccarthismus*. Praha: Themis, 1999. ISBN 80-85821-75-3.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Zdroje článků – The New York Times

Tabulka č. 2: Zdroje článků – Chicago Tribune

Tabulka č. 3: Zdroje článků – Rudé právo

Tabulka č. 4: Zdroje článků – Nová Svoboda

Tabulka č. 5: Fáze případu podle data vydání – The New York Times

Tabulka č. 6.: Fáze případu podle data vydání – Chicago tribune

Tabulka č. 7: Fáze případu podle data vydání – Rudé Právo

Tabulka č. 8: Fáze případu podle data vydání – Nová Svoboda

Tabulka č. 9: Charakter článku – The New York Times

Tabulka č. 10: Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci – The New York Times

Tabulka č. 11: Charakter článku – Chicago Tribune

Tabulka č. 12: Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci – Chicago Tribune

Tabulka č. 13: Charakter článku – Rudé Právo

Tabulka č. 14: Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci – Rudé právo

Tabulka č. 15: Charakter článku – Nová Svoboda

Tabulka č. 16: Slova či slovní spojení vyjadřující negativní konotaci – Nová Svoboda

Seznam příloh

Příloha č. 1: Ukázka použití slova „Communist“ v negativním označení na konkrétním článku

Příloha č. 2: Rozdělení článků do příslušných kategorií – The New York Times

Příloha č. 3: Rozdělení článků do příslušných kategorií – Chicago Tribune

Příloha č. 4: Rozdělení článků do příslušných kategorií – Rudé Právo

Příloha č. 5: Rozdělení článků do příslušných kategorií – Nová Svoboda

Přílohy

Příloha č. 1: Ukázka použití slova „Communist“ v negativní konotaci na konkrétním článku

A. P. BUREAU CHIEF JAILED BY PRAGUE

Government Discloses Arrest
of Oatis, U. S. Reporter, for
Acts Hostile to the State

By The Associated Press.

FRANKFORT, Germany, April 26—The Czechoslovak Government has jailed William N. Oatis, one of two American correspondents remaining in Prague, on charges of hostile activities and spreading secret information.

Mr. Oatis was chief of bureau in Czechoslovakia for The Associated Press. His arrest became known today, almost seventy-two hours after he disappeared. Three Czechoslovak agents seized Mr. Oatis Monday night while he was putting his automobile in a garage. The Government, announcing it had witnesses to prove the charges against him, indicated he would face a Communist trial.

The Government announcement came after United States Embassy

Continued on Page 12, Column 5

Příloha č. 2: Rozdělení článků do příslušných kategorií – The New York Times

Titulek	Datum	Zdroj	Fáze případu	Charakter článku	Použitá slova			
AP Reporter in Prague missing	26.04.1951	Zpravodajská agentura	Zatčení	Neutrální				
AP bureau chief jailed by Prague	27.04.1951	Zpravodajská agentura	Zatčení	Negativní	Communist (př. jm.)			
Arrest in Prague	27.04.1951	Redaktor	Zatčení	Negativní	Communist (př. jm.)	Gottwald regime		
The World – In Eastern Europe	29.04.1951	Redaktor	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Oatis is denied gifts	29.04.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Neutrální				
Czech rejects US Bid	03.05.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Neutrální				
Prague Restricts AP	04.05.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Neutrální				
Czech trial likely for seized reporter	18.05.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)			
McDermott Confirms note	23.05.1951	Redaktor	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)			
Prague Returns AP car	24.05.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)			
US bans travel to Czechoslovakia, calls	03.06.1951	Redaktor	Příprava procesu	Negativní	Sattelite (s)			

conditions there hazardous								
Czechs will try AP writer soon	20.06.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Neutrální				
US Representatives to Attend	20.06.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Neutrální				
Acheson Gets Negative Results	21.06.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Neutrální				
An Outrageous Practice	21.06.1951	Redaktor	Příprava procesu	Negativní	Gottwald regime	Puppet (s)		
Anti-opposition campaign stepped up in satellites	01.07.1951	Redaktor	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Czech will try Oatis tomorrow	01.07.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Neutrální				
Czechs accuse AP as spying center	02.07.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)			
Text of the Czech statement	02.07.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Neutrální				
Associated press reply	02.07.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Neutrální				
Aim in Oatis Trial Viewed as Disparaging of the West	02.07.1951	Redaktor	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Where the press isn't free	02.07.1951	Redaktor	Příprava procesu	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Oatis gives czechs a spy confession	03.07.1951	Redaktor	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)			
Spectacles Are Missing	03.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Neutrální				

		jská agentura						
Old story, US Says	03.07.1951	Zpravoda jská agentura	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)			
Infamy in Prague	03.07.1951	Redaktor	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)			
Oatis trial ends, sentence today, prosecutor hints jail, not death	04.07.1951	Zpravoda jská agentura	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)			
US Calls Trial a Hoax	04.07.1951	Redaktor	Proces	Negativní	Red/Reds			
More Protection Sought	04.07.1951	Zpravoda jská agentura	Proces	Neutrální				
Czechs Give Oatis 10 years, Half for good behaviour	05.07.1951	Redaktor	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
US charges Aim at. Intimidation	05.07.1951	Zpravoda jská agentura	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)			
Assurance by the AP	05.07.1951	Zpravoda jská agentura	Proces	Neutrální				
Mrs Oatis has faith	05.07.1951	Zpravoda jská agentura	Proces	Neutrální				
Tactics of terror	05.07.1951	Redaktor	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
Full Joining with Oatis Asked	06.07.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
"Voice" Broadcast hits Gottwald	06.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				

President assails Prague over Oatis	06.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US Awaits Official Note	06.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Directors of A.P. Commend Oatis; Denounce Czech Red Trial Action	07.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
Gov. Lodge warns of new Soviet evil	08.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Free Labor Chiefs score Oatis Trial	08.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Red/Reds			
Senator Urges a US Demand	08.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
The World - For "the Ruling Class"	08.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Satellites slam door on last of reporters	08.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Voice of America Hails Oatis	10.7.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
The mark of cain	10.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
US to press Oatis Case	11.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Exiles assail Oatis Trial	13.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Peruvians Protest on Oatis	15.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				

Journalistic Group spurs Plea for Oatis	15.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czech Reds Make Country a Prison	15.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
Friends Say Oatis sought only Facts	15.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
U.S. Asks Recall of 2 Hungarians In Retaliation for Budapest Move	16.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)			
Senators Bid US Hit back for Oatis	18.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Ban on Czech Goods Urged	18.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US starts moves for Oatis release	19.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Mrs Oatis Keeps Hands Off Case	19.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US Due to Request U.N. Meeting Take Up Imprisonment of Oatis by Czechs as Spy	20.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Článek neobsahuje titulek	20.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Oatis trial report shows false Case	22.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
To Free Oatis	22.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		

Senate Unit to Act on Oatis	23.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czechs turn down US plea for Oatis	24.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
"Voice" Again harries Czechs on Oatis Case	25.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Článek neobsahuje titulek	25.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czech trade with US holds about steady	26.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)			
Hammer and Sickle	27.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)	Soviet/Russian - dominated land/country		
"Voice" Asks Prague to Let Oatis Broadcast	28.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
Injustice is seen in higher Tariffs	28.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)	Soviet block country/nation	
Conflict is noted in Soviet remarks	29.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
UN may get Oatis Case	31.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
U.S. to End Czech Trade Tie	01.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
US formally ends tariff privileges for red countries	02.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds	Sattelite (s)	
Europe Ministers Open Parley Today	02.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Press Club Demands Release	02.08.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				

		jská agentura	propuštění					
Blow for blow	02.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Action on Oatis debated	03.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Publishers group, scores Oatis trial	04.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
Europe Ministers hold secret session	04.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Action in Oatis Case asked by Press club	08.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US pursuing Oatis Case	09.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
New Czech Envoy Here; Silent on the Oatis Case	10.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Legion asks break in jailing of Oatis	11.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Cain asks Oatis action	12.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
House asks Rebuff to Czechs on Oatis	15.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Action in UN Indicated	15.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
U.S. to Curb Czech Flights In Retaliation on Oatis Case	16.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
House Vote on Oatis 362 to 1	16.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o	Neutrální				

			propuštění					
Scored in UN Council	16.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
UN Unit condemns Sentence of Oatis	17.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Czechs Charges Interference	17.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Prague Trade Bar Backed	18.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Soviet Alleges U.S. Creates Strife by Ending Trade Pact	20.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Oatis arrest condemned	22.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní				
Senate Backs Ban on Czech Trade As Retaliation for Jailing of Oatis	24.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czech Envoy Gets Advice	26.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Článek neobsahuje titulek	26.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
VFW Head Assails our "Pussyfooting"	27.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Austin Tells Reds Kaesong is a test	28.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Red/Reds			
Editors in plea for Oatis	28.08.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Truman Sharply Tells Envoy	29.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o	Negativní	Communist (s)			

Czechs Should Release Oatis			propuštění		(podst. jm.)			
The Voice of America	29.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czech Envoy Bars Any US Pressure	30.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Truman Says Oatis Case Is Open Until He Is Freed	31.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Truman To Insist On Oatis Release	01.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Iron Curtain country			
The Meaning Of "Freedom"	01.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Soviet block country/nation		
Duff Rebukes Reds on Pact "Sabotage"	02.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
US Wins UN Vote On Aid For Reporters	02.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
The World - Hard Words to Prague	02.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Soviet block country/nation	
Ban On Tass Is Urged	04.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
M'Arthur is Lauded by Jewish Vetans	05.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds		
Plea made to Truman	05.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Celler to Ask Tass Ban	05.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US Asked to Oust Reporters of Tass	06.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Full US Pressure Upon	07.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o	Negativní	Sattelite (s)			

Czechs Seen			propuštění					
Those Red Correspondents	07.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	Stalinist country
Legion is Assured on Outlook in East	08.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
QUILL SCORES PLAN TO BUY L.I.R.R. UNIT	08.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
West Opens Talks on Global Issues	11.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Sheriffs Vote Oatis Plea	12.09.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Prague to Fight US Bid	12.09.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
US Refuses to Return "Runaway" Czech Train	13.09.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czechs Are Barred From German Air	14.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czechs Protest to the West Over Blockade of Airlines	15.09.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
The World - To Prague: No Passage	16.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Throps Off to Seek Penalty For Czechs	16.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Prague Sounds Off	16.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Groves Hits Oatis Move	17.09.1951	Zpravoda jská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			

US Shuns Tass Decision	19.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Truman Bids AFL Fight Triple Peril	20.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Newsmen Bar Ouster Of Tass From Capitol	21.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Cates Views Korea as "Testing Ground"	22.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
UN Economic Unit Ends 13th Session	22.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Will Discuss Clamps on News	23.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czech Envoy Hints at Talks On Oatis if US Drops Curbs	26.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
AP Editors Attack Curb on US Data	27.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
"Deal" To Free Oatis Opposed by O'Connor	27.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Editors Denounce Truman News Ban	30.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Oatis Reported Sent to Moscow	30.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Mirror of Freedom	01.10.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US Ends Trade Benefits for Czechs, Stiffens Duty	03.10.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			

Notice to Prague	04.10.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Neighbors Sign Plea for Oatis	04.10.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
The World - Pressure on Czechs	07.10.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Soviet block country/nation			
Canadians Berate Czechs	09.10.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Latin Americans Map Output of NewsPrint	12.10.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Jailing Of Oatis Hit By Americas Group	13.10.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Bar Urges Action to Release Oatis	17.10.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
A Veto Overridden	21.10.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czechs to Retaliate	25.10.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Hometown Backs Oatis	26.10.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Action on Free Oatis Urged	28.10.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Bar Group Backs Oatis	30.10.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Prague Reports On Oatis	01.11.1951	Zpravodajská	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			

		agentura						
US Hits Czech Exports	02.11.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
American Prisoners Abroad	04.11.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Vishinsky Opposes West's Plan; Calls for World Parley on Arms	09.11.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Big Powers At UN Urged to End Rift	17.11.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Press Fight Asked to Keep News Free	18.11.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Farley Supported for Senate in 1952	19.11.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
New Tactics of Free Oatis Urged	01.12.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
"Incidents" Show How Diplomacy Has Fallen	09.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)			
US Gives Pledge on Oatis Pressure	16.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
American "Espionage"	16.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)	Iron Curtain country	
Captives Are Red Pawns	21.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
US Debates Ways to Free 4 Airmen Jailed in Hungary	25.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
UN Likely to Get Fliers' Case	25.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
The New Barbary Pirates	26.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o	Negativní	Communist (př.)	Communist (s)	Puppet (s)	

			propuštění		jm.)	(podst. jm.)		
West Seeks to Check Abuse Of Its Citizens in Red Lands	26.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds	Iron Curtain country	
Soviet Intimidation of Writers Spreads	27.12.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Vogeler Returns Contributions	28.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
The Long Arm of Communism	28.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Retaliation	29.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Puppet (s)		
Russia's Puppets Feel Safe in Insulting Us	30.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Sattelite (s)	Puppet (s)
The World - The Communist Aims	30.12.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Oatis Aid Unit Formed	31.12.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Restrictions on the News	01.01.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)	Red/Reds		
Czech Trade Hews to Soviet Pattern	03.01.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Senate Move Seen to Cut Foreign Aid	08.01.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)	Iron Curtain country		
Ball to Aid Oatis Planned	12.01.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Press Group Scores News Curb	14.01.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Tariff Pact Assailed	14.01.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				

		agentura						
Peru Plans a Test on UN Applicants	17.01.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)			
California Writer Honored by Dutch	23.01.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US Renews Plea in UN for Oatis	31.01.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Soviet Holds Spies Basic to US Press	01.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Soviet block country/nation			
Moscow and The Free Press	02.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Puppet (s)		
In The Nation- The Fruits of Experience in Foreign Policy	08.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Oatis is Still in Jail	08.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní				
O'Connor Demands Break With Czechs	19.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Bar Group Scores UN Pact On News	24.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
Tax Plan Hones, Mayor Declares	24.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Sattelite (s)	
Bar Group Fears Treaties as Law	27.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
News and Frontiers	27.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US Says Czech Held Queens For Yer, Then Sent Him to Poland	05.03.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Truman Declares He Does Utmost To Speed Day of Czech Freedom	06.03.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		

News Code Voted By UN Subgroup	15.03.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)			
Oatis Said to Aid Trial of 12 Spies	16.03.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Was Convicted Last Year	16.03.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Gut Words, But --	16.03.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Mystery Czech Says Oatis Was Not a Spy	21.03.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czechs Add Postscript To The Oatis Mystery	23.03.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
European Press Group to Meet	02.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czechs Free US Soldier	03.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Search For Truth Held Impeded In '51	12.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Russia has Another Go At a 'Peace' Offensive	13.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds	Puppet (s)	Soviet block country/nation
Press Awards Announced - Oversead Club Honors Oatis in Its Annual Presentations	18.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Gruenther Hails Gain In Strength Under Boon Pact	22.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Text of Annual Report of Directors of The Associated Press	22.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Year In Czech Prison Completed By Oatis	23.04.1952	Zpravodajská	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		

		agentura						
House Gets Bill On Oatis	24.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Refugee Reporters to Meet	25.04.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Refugee News Men Called Crusaders	26.04.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Loyalty Paraders Undaunted By Rain	27.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Journalists In Exile	27.04.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Oatis Not Forgotten By US, Says Acheson	01.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czechs Let Oatis Talk to US Envoy	02.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
US Forbids Travel to All Soviet Bloc Without Consent	02.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Iron Curtain country		
Bitter UN Fight Looms Over Japan And Germany	04.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
The World - Behind the Curtain	04.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Iron Curtain country		
Iron Curtain Passports	05.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)	Soviet block country/nation	Iron Curtain country
US Policy Urged to Sway Russians	08.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)	Stalinist country		
UN to Be Asked to Seek World court Writ on Oatis	09.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Official of Gaylord Heads Credit Group	16.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				

US Envoy Says Oatis Appears in Good Health	07.06.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Truman Sees Rift Till Oatis Is Freed	19.06.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
M'Carthy Assails Czechs	21.06.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Action on Oatis Urged	11.07.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Escape of an Imprisoned American Reported by Prague After 7 Months	09.08.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Family of Hvasta Beseches US Aid	12.08.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
The World - Burec's Story	17.08.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Envoy To Prague Named By Truman to Korea Post	26.08.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Electoral Change Asked By Amvets	01.09.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)			
Ambassador Briggs Back	03.09.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Envoy Reports on Oatis	05.09.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Right to Know' Held Part of US Defense	15.09.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US Diplomat Sees Oatis; Reports His Health Good	09.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Wadsworth Is Nominated As New Envoy to Prague	10.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			

New Czech Envoy Is Told Oatis Case Is Relations Key	14.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Oatis Release Pushed	17.10.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Women's Clubs Urge New Drive For Oatis	17.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Veterans Attak Soviet on Kennan	18.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
New Czech Envoy Has No Comment on Oatis	25.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US Assails Sovie in UN Over Oatis	31.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)			
Envoy to Czechs Sees Truman	14.11.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Editors For Easing Truman News Ban	16.11.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Radio Broadcast Details	21.11.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Press Survey Set on Campaign News	23.11.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Christmas Cards for Oatis	17.12.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Cenzorship Study Hits at Venezuela – The Cominform Nations	28.12.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)			
US Will Sell Mill Seized From Czechs	30.12.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		

Oatis Case Still Active	28.02.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
'Voice' Aide Says Chief Aped 'Reds'	07.03.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Iron Curtain country		
News Women Ask Oatis Release	15.03.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Suggests Moves to Malenkov	17.03.1953	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds		
US Tells Soviet In UN of Longing For Honest Talks	26.03.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Text of Logde's Denunciation in UN	26.03.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Bernhard Urges Dutch Quota Rise	27.03.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Move to Free Oatis Urged	03.04.1953	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Rumania Follow Kremlin in Freeing Many From Prison	05.04.1953	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Defense Aide Treaty Curb Plan	09.04.1953	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Soviet Press Curbs Draw US Attack	10.04.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Iron Curtain country			
Sounder Economy Despite Arms Race Seen By Humphrey	21.04.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Annual Report of Directors of The Associated Press	21.04.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Oatis is Still in Prison	25.04.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o	Negativní	Communist (př. jm.)	Puppet (s)		

			propuštění		jm.)			
Czechs Decree Amnesty; Oatis Held Not Covered	05.05.1953	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Oatis Is Patdoned By Czech Regime; Wife's Plea Cited	16.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní		Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
Wife Finds It Hard To Believe	16.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Linked to General Amnesty	16.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Oatis is Freed, Says He Was Not Abused in Jail By Czechs	17.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
US Hails Release Of Oatis; May Lift Curbs on Czechs	17.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Silent on naming Others	17.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Out of Bondage	17.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Truman Is 'Very Happy'	17.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Frictions - Charges and Countercharges	17.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Souder's Kin Plan Plea	17.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Mrs. Oatis To Fly Here	17.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				

The World - Freedom for Oatis	17.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Eisenhower Expresses Pleasure	17.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Bohlen Visits Czech Envoy	17.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
His Father is Overjoyed	17.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Oatis Off For US; Is Due Here Today	18.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Abroad - The Greaking Process of Policy in Transition	18.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Hvasta Case Pressed	19.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Oatis, Here, Calls Breach of Spy Law Unavoidable Risk	19.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Behind The Oatis Case	19.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Plane in Wich 4 Fled to West Germany To Be Returned to Czechs Today by US	19.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Článek neobsahuje titulek	19.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Oatis Shops and Looks	20.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Rosenberg Pardon Urged	20.05.1953	Zpravodajská	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				

		agentura						
Oatis and "The Law"	20.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Eisenhower in Letter Urged The Czechs to Set Oatis free	21.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Prague Urges US To End Sanctions	22.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Reporting Is Not Espionage	22.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Deal for Oatis Denied'	22.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Exchange for oatis Offered	24.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Showdown Nears On Trade Conflict	24.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Few Links Remain Between Satellites And US	24.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
AP Editors Extol Oatis	24.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Oatis to Be Treated In Sanitarium For TB	27.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czech Trade Curbs Eased By US in Oatis Case Sequel	31.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Traders Puzzled On Czech's Status	02.06.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
US Lifts Barriers to Czech Trading	06.06.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Sattelite (s)			
Czechs Held Eager for	07.06.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				

Trade		jská agentura	USA					
Non-Union Material Barred By Hatters	12.06.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Sattelite (s)			
Russia is Stepping Up Her 'Peace Offensive'	14.06.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Six Justices Agree	20.06.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
G.O.P. Chairman Replies	27.06.1953	Zpravoda jská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Peron Heads List Of Press Censors	05.07.1953	Zpravoda jská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Oatis Leaves Yonkers Hospital	10.07.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Democrats Deride Republican 'Gain'	12.08.1953	Zpravoda jská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czechs Reply on Hvasta	09.09.1953	Zpravoda jská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Oatis Relates His Own Story Of Imprisonment by Czechs	13.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
The Power Of Darkness	14.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
First Prague View Deceiving To Oatis	14.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Oatis Was Warned on unofficial Tips	15.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Oatis Recalls Day He Was Arrested	16.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			

Oatis Faced Trial Sure of His 'Guilt'	17.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czech Jail a Tomb Tests Sanity	18.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Of Local Origin	18.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Oatis And Noel Honored	22.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
Oatis Thanks Dulles on Release	29.09.1953	Zpravoda jská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Oatis Thanks Dulles	03.10.1953	Zpravoda jská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
AP Editors Laud News Rule Change	08.11.1953	Zpravoda jská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				

Příloha č. 3: Rozdělení článků do příslušných kategorií – Chicago Tribune

Titulek	Datum	Zdroj	Fáze případu	Charakter článku	Použitá slova			
Fears Czechs Seized Missing US Reporter	26.04.1951	Zpravodajská agentura	Zatčení	Neutrální				
Czechs Holding AP Writer For 'Hostile Acts	27.04.1951	Zpravodajská agentura	Zatčení	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czechs Charge AP Chief Used Secret Reports	28.04.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)			
Newsman Arrested By Czechs, French Shut Prague Bureau	02.06.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)			
US Bans Travel To Communist Czech State	03.06.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Czechs Will Try AP Correspondent Within a Few Days	20.06.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)			
Acheson Urges Iran To Weigh British Offer	21.06.1951	Redaktor	Příprava procesu	Neutrální				
US Newsman Goes on Trial in Prague Monday	01.07.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)			
Prague Charges AP Used Bureau For Spy Center	02.07.1951	Zpravodajská agentura	Příprava procesu	Negativní	Communist (př. jm.)			
US Reporter Denies Taking Over Spy Ring	03.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czechs Convict Oatis, Give Him 10 Year Term	04.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)			
US Information Service Shut On Hungary Order - Charges "Preposterous"	04.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Neutrální				
US Denounces Mock Trial Of Reporter Oatis	05.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Negativní	Communist (př. jm.)			

Permit Time Off	05.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Neutrální				
We Take It Lying Down	13.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Reporting Propaganda Trials	14.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
The Bad Habits Of a UN Charter Member	19.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czechs Reject Demand by US To Free Oatis	24.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
More About The United Nations	29.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní		Iron Curtain country		
Charges Pact Blocks Action to Help Oatis	30.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czech Benefits in Trade Pact	01.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)	Soviet/Russian - dominated land/country	
House Demands Slap at Czechs in Oatis Case	15.08.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Rips 'Piffling' Effort to Free Oatis Thru UN	16.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Bricker Calls UN Pact Peril to Free Press	17.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Committee Votes "No"	17.08.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Sen. Bricker is Alert	21.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
UN Communists Launch Drive to Smear Greece	22.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	Sattelite (s)
Jornalism Fraternity urges Release of Oatis	23.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Condemns UN Pact	24.08.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Iron Curtain		

		agentura	o propuštění		jm.)	country		
Truman Assails Czech Aid , Asks Oatis Release	29.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
We Won't Free Oatis, Asserts Czech Envoy	30.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Case Of Oatis Not Yet Ended, Truman Says	31.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
UN Group Ok's Slap At Reds in Jailing of Oatis	02.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Red/Reds			
Marx and The New Deal	02.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Asks Action on Oatis, Fields	14.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
West Forbids Czech Flights Over Germany	14.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)		Red/Reds	
Protest Air Restriction	15.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Seeks to Flush Traitors to US From UN Ranks	17.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Newsman Balk at Move to Ban Red Reporters	21.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Red/Reds			
The Bar Refuses To Bite	23.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
US to Cut Off Trading With Czechs on Nov.1	03.10.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds	Sattelite (s)	
Latin America Plans To make Own Newsprint	12.10.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Congress Finds Time To Probe While Spending	21.10.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Assail Spy Charges	28.10.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				

Blame Truman and Acheson in Spy Thefts	11.11.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Bricker Rips UN Plan To Curb Rights	13.11.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Knowland Hits 'Slap on Wrist' Given Hungary	14.01.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Raps Czechs in Oatis Case	31.01.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní		Communist (s) (podst. jm.)		
Acheson Reiterates Backing for Britain in Suez Dispute	31.01.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Warn UN News Pact Would End Hope For Oatis	24.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Bar Delegates Vote Curb on Truman's Power	27.02.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
He's Innocent 'Mystery Man' Says of Oatis	21.03.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Red/Reds			
Oatis Ends 1st Year In Czech Prison Today	23.04.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (s) (podst. jm.)			
Voice of West Reaches Reds, Exiles Told	26.04.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	Soviet/Russian - dominated land/country
Envoy Visits Oatis in Czech Jail; Finds he Is Healthy	02.05.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Taft Indorses Withdrawal of Red Recognition	05.05.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Red/Reds			
Taft's Foreign Policy Keyed to Air Power	02.06.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Decries Lack of Leadership in State Dept	28.08.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
US Official Talks to Oatis In Czech Prison	09.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
Predicts Reds Will Liberate	14.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		

Writer Oatis			o propuštění		jm.)			
Dining Editors Hear Senators Debate Issues	17.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)			
Live Up To Your Words: Truman To Czech Envoy	25.10.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Secrecy Refuge of Wicked Rule, Editors Assert	16.11.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální	Communist (př. jm.)			
3 Reds Confess Billion Dollar Czech Sabotage	24.11.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
Uncover Plot in 'Voice' To Sabotage US	13.02.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
Reform Needed In State Dept, Dulles Admits	28.02.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
State Dept, OK'd Red Blast At Voice, Quiz Told	07.03.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
Voice' Inquiry Produces New Leftist Tirade	09.03.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
Romania Grants Broad Amnesty For Prisoners	05.04.1953	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Sattelite (s)			
Kremlin Holds Keys to Peace or War: Nixon	24.04.1953	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální				
Czechs Grant An Amnesty for Lesser Crimes	05.05.1953	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Communist (př. jm.)	Sattelite (s)		
Oatis Granted Pardon from Czech Prison	16.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Not Subjected To Terrorism, Reporter Says	17.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Oatis Release May Bring End of Curbs By US	17.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
Oatis Flying To US And His Waiting Wife	18.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní		Communist (s) (podst. jm.)		

A Happy Wife Waits in N.Y. to Welcome Oatis	18.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Czechs Deserve No Gratitude Briggs Asserts	18.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní		Communist (s) (podst. jm.)	Red/Reds	
Oatis Returns; Won't Repudiate His Confession	19.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Tell US Offer to Czechs for Oatis' Return	21.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Czechs Ask US to Lift Travel and Trade Bans	22.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
US Lifts Ban on Trade With Prague Reds	31.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
Letters Bare Unfair Trials of Gis Abroad	03.07.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Oatis Learns About Czechs's Secret Prison	14.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Tipster Tells Oatis: You're Labeled a Spy	15.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Oatis Tells of His Seizure by Communist Secret Police	16.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
How Reds Forced Oatis to 'Confess'	17.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Red/Reds		
Life in Prison Like 'Living Death' to Oatis	18.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
How Oatis Got Pardon News at Midnight	19.09.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální				
Deanie, Pin a Rose On Me	01.10.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)	Communist (s) (podst. jm.)		
350 Managing Editors meet in City Today	04.11.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Communist (př. jm.)			
Editors Hear Experiences	06.11.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní		Communist (s)	Red/Reds	

of Red's Captives			do USA			(podst. jm.)		
--------------------------	--	--	--------	--	--	--------------	--	--

Příloha č. 4: Rozdělení článků do příslušných kategorií – Rudé Právo

Titulek	Datum	Zdroj	Fáze případu	Charakter článku	Použitá slova				
Proces s americkým špiónem W. Oatisem a společníky	01.07.1951	Redaktor	Příprava procesu	Negativní	Imperialisté/Imperialistický				
Americký špión W.N.Oatis před státním soudem	03.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Negativní	Kapitalisté/kapitalistický				
Druhý den procesu s americkými špióny	04.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Negativní	Imperialisté/Imperialistický				
Rozsudek státního soudu nad americkými špióny	05.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Negativní	Imperialisté/Imperialistický	Váleční štváči			
Špióni ve službách USA zneškodnění	06.07.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Imperialisté/Imperialistický	Kapitalisté/kapitalistický	Nepřátelé	Zástupci Hitlera	
Ochránci zločinců	07.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Imperialisté/Imperialistický	Propagační slouhové			
Svoboda skutečná a lživá	17.08.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Imperialisté/Imperialistický	Kapitalisté/kapitalistický			
Usvědčující fakta o zločinných piklech amerických imperialistů proti Československu	22.08.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Imperialisté/Imperialistický				
Co americký novinář smí – a co je mu zakázáno	13.09.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Imperialisté/Imperialistický				
Tisková konference na velvyslanectví ČSR ve	30.09.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Neutrální					

Washingtonu									
Sovětské návrhy vyjadřují vůli a přání mírumilovných lidí celého světa	20.11.1951	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Imperialisté/Imperialistický	Kapitalisté/kapitalistický			
Ze zasedání Valného shromáždění OSN – Odpověď čs. Delegáta na útok představitele USA vůči Československu	02.02.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní		Kapitalisté/kapitalistický			
Banda amerických špiónů a teroristů před státním soudem v Praze	16.03.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Imperialisté/Imperialistický	Váleční štváči	Nepřátelé	Útočníci	Záškodníci
Vatikán se děsí pravdy	14.12.1952	Redaktor	Věznění/vyjednávání o propuštění	Negativní	Imperialisté/Imperialistický	Váleční štváči			
Rozhodnutí presidenta republiky	16.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální					
Odezva omilostnění W. Oatise	21.05.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Neutrální					
Ze Zasedání VIII. Valného shromáždění OSN	30.10.1951	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální					
Nebezpečné nůžky	16.11.1953	Redaktor	Propuštění a návrat do USA	Negativní	Kapitalisté/kapitalistický				

Příloha č. 5: Rozdělení článků do příslušných kategorií – Nová Svoboda

Titulek	Datum	Zdroj	Fáze případu	Charakter článku	Použitá slova				
Proces s americkým špiónem Oatisem a společníky	01.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Negativní	Imperialisté/Imperialistický				
Americký špión W. Oatis před státním soudem	04.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Negativní	Kapitalisté/kapitalistický				
Spravedlivý trest americkým špiónům	05.07.1951	Zpravodajská agentura	Proces	Negativní	Imperialisté/Imperialistický	Váleční štváči	Záškodníci		
Nová škola špiónů – provokatérů v Ženevě	19.07.1951	Zpravodajská agentura	Věznění/Vyjednávání o propuštění	Neutrální					
Banda amerických špiónů a teroristů před státním soudem v Praze	16.03.1952	Zpravodajská agentura	Věznění/Vyjednávání o propuštění	Negativní	Imperialisté/Imperialistický	Váleční štváči	Nepřátelé	Útočníci	Záškodníci
Rozhodnutí presidenta rep.	16.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální					
Odezva omilostnění W. Oatise	22.05.1953	Zpravodajská agentura	Propuštění a návrat do USA	Neutrální					